

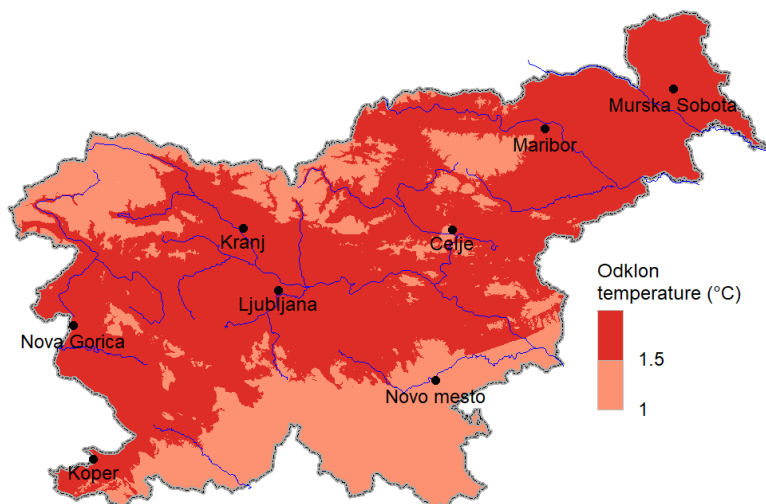
PODNEBNE ZNAČILNOSTI LETA 2018

Climatic characteristics of the year 2018

Tanja Cegnar

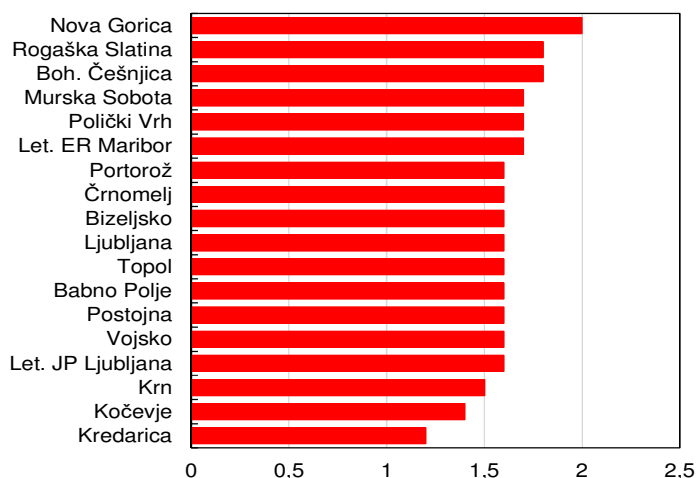
V biltenu Naše okolje redno objavljamo podnebne značilnosti posameznih mesecev in sezon, glavna tega prispevka pa je namenjena letu 2018 v celoti. Opazovanja in meritve pred aprilom 2017 so na referenčnih podnebnih postajah opravljali poklicni meteorološki opazovalci, od takrat pa samodejne meteorološke postaje, ki sicer zagotavljajo znatno večjo količino podatkov, ne pa tudi vizualnih opazovanj. Predvsem pri pojavih je opazen precejšen izpad podatkov.

Leto 2018 je bilo v Sloveniji drugo najtoplejše. Povprečna letna temperatura je bila v državnem povprečju 1,5 °C nad povprečjem obdobja 1981–2010. Povsod po Sloveniji je bilo toplejše le leto 2014, ponekod pa tudi leto 2015 ali 2000. Temperaturni odklon je v nižinskem svetu znašal med 1,4 in 2 °C, v gorskem svetu nekoliko manj, na Kredarici le 1,2 °C. Leto 2018 je bilo že osmo zapored s temperaturo nad povprečjem obdobja 1981–2010.

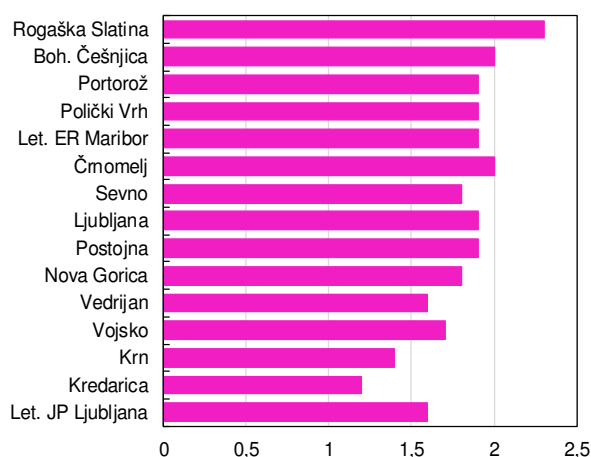


Slika 1. Odklon povprečne temperature zraka leta 2018 od povprečja 1981–2010
Figure 1. Mean air temperature anomaly, year 2018

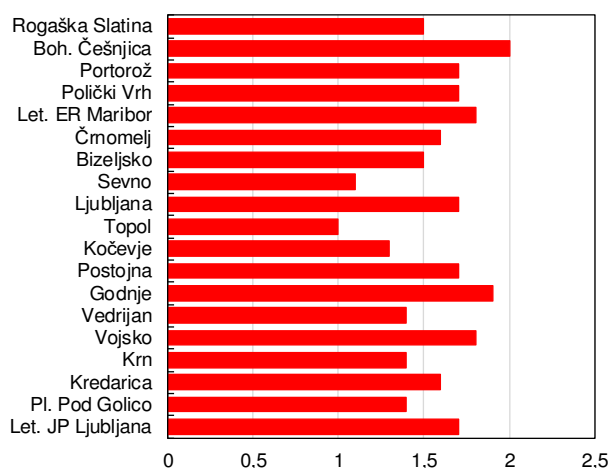
Slika 2. Odkloni povprečne temperature zraka leta 2018 od povprečja 1981–2010 na merilnih postajah
Figure 2. Mean air temperature anomaly, year 2018



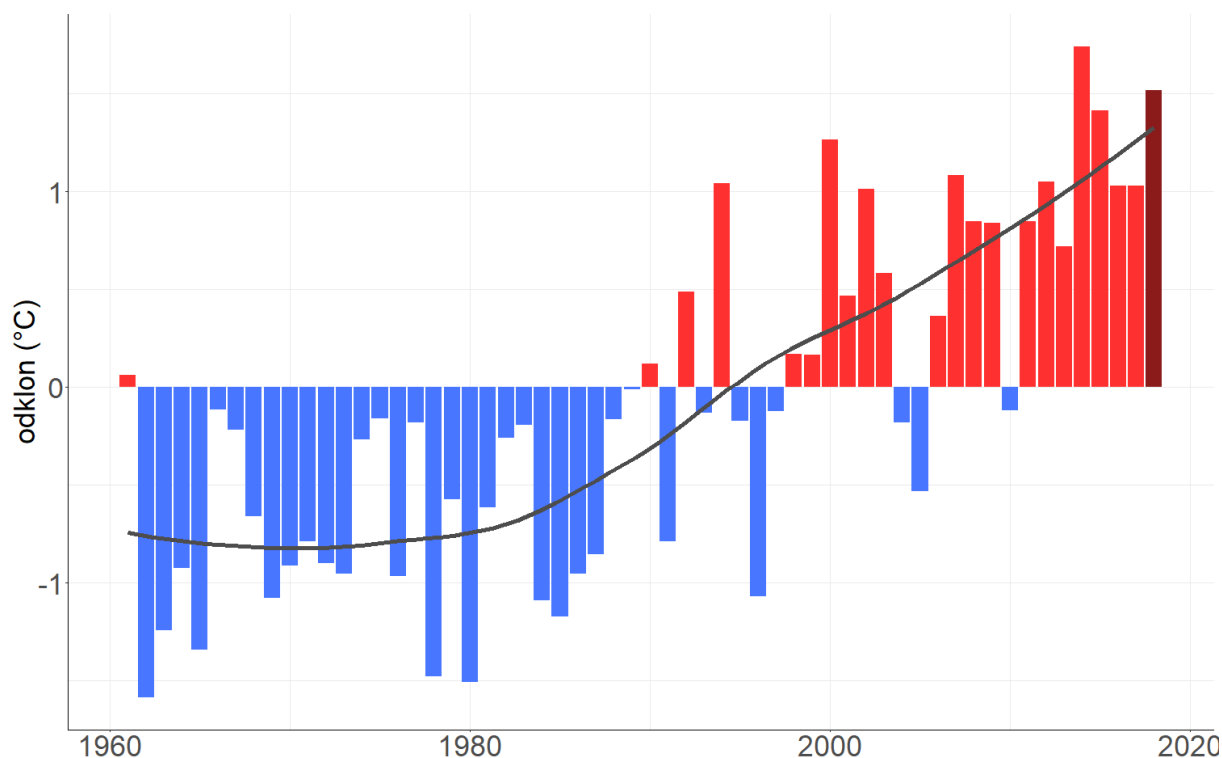
Povprečna dnevna najnižja temperatura v letu 2018 je bila na večini merilnih mest od 1 do 2 °C nad dolgoletnim povprečjem. Povprečna dnevna najvišja temperatura je presegla dolgoletno povprečje za 1 do 2 °C.



Slika 3. Odkloni povprečne najnižje dnevne temperature zraka leta 2018 od povprečja 1981–2010
Figure 3. Mean air minimum daily temperature anomaly, year 2018



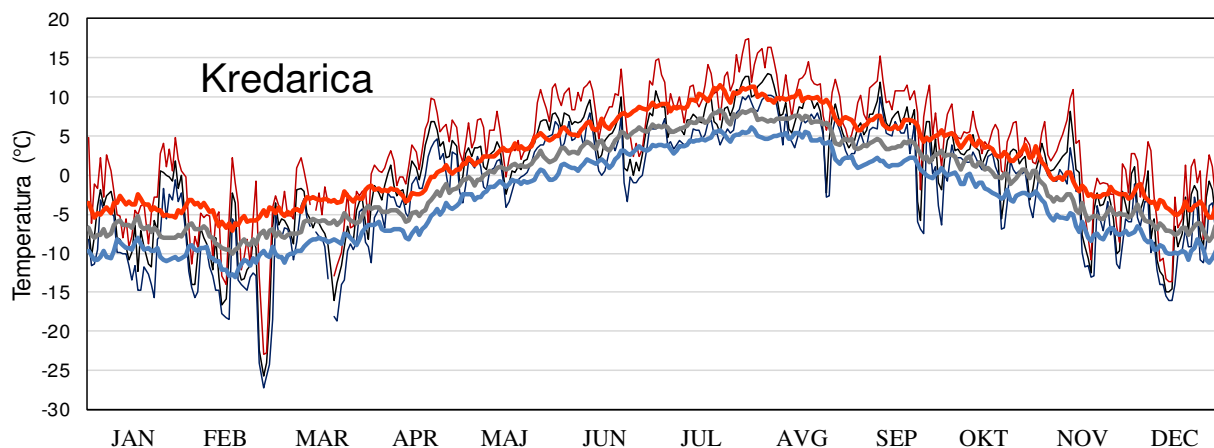
Slika 4. Odkloni povprečne najvišje dnevne temperature zraka leta 2018 od povprečja 1981–2010
Figure 4. Mean air maximum daily temperature anomaly, year 2018



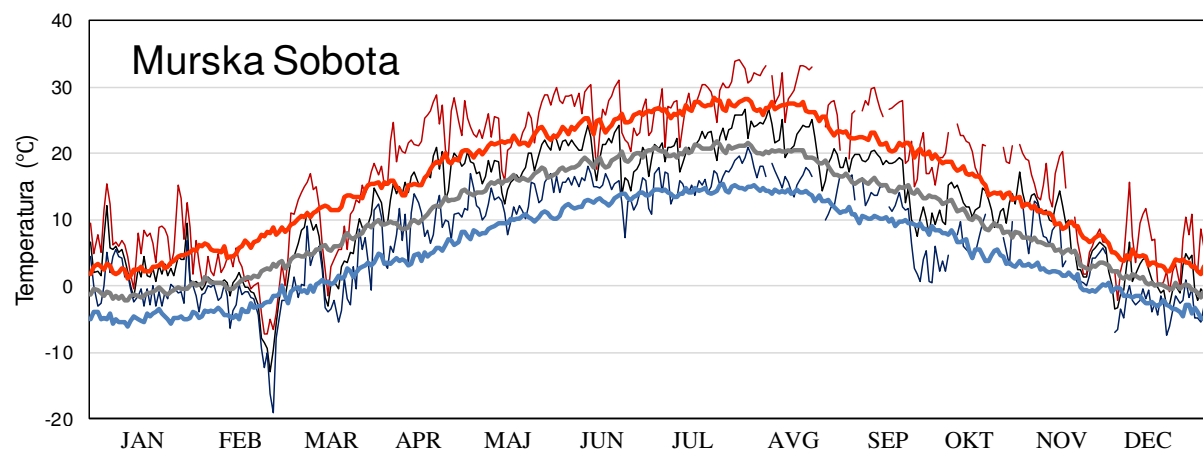
Slika 5. Letni odklon temperature zraka v Sloveniji glede na povprečje obdobja 1981–2010 v °C
Figure 5. Annual temperature anomaly in Slovenia in °C, reference period 1981–2010

Potek najnižje dnevne, povprečne in najvišje dnevne temperature v primerjavi s povprečjem obdobja 1981–2010 je prikazan za štiri kraje: Kredarico, Portorož, Ljubljano in Mursko Soboto (slike 6–9).

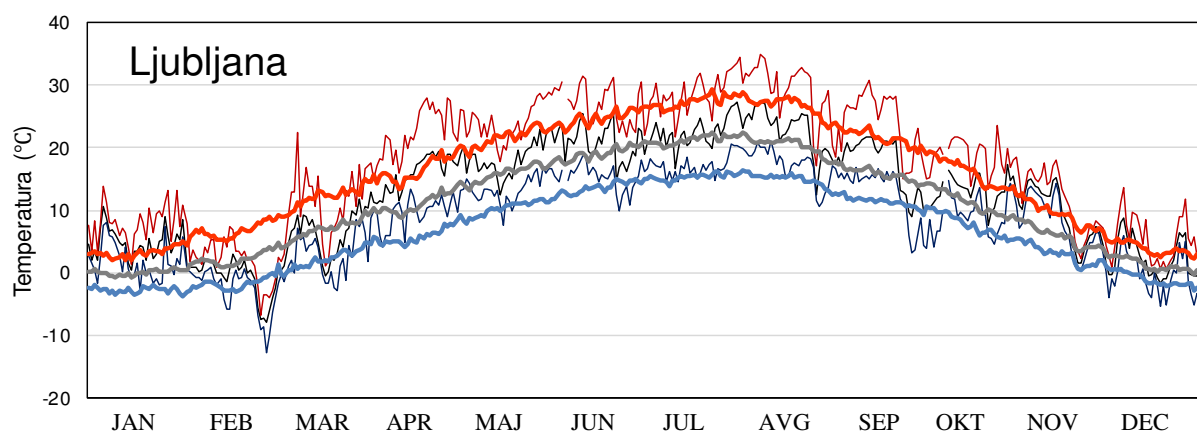
K opisu temperaturnih razmer spada tudi število dni, ko je temperatura presegla izbrani prag. V preglednici 2 so zbrani podatki o številu toplih in hladnih dni, v preglednici 1 pa so podatki o vročih, ledenih in mrzlih dneh. Ledeni so dnevi z najvišjo dnevno temperaturo pod lediščem.



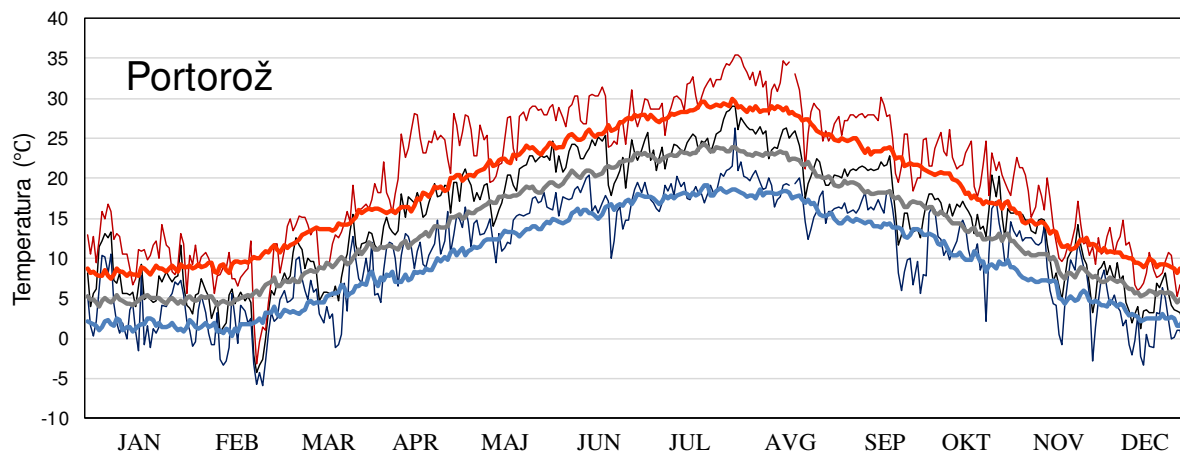
Slika 6. Najnižja dnevna (modra), povprečna dnevna (črna) in najvišja dnevna (rdeča) temperatura v letu 2018 (tanka črta) in povprečja obdobja 1981–2010 (debela črta)
Figure 6. Daily minimum (blue), daily mean (black) and daily maximum (red) air temperature in 2018 (thin line) and average of the period 1981–2010 (bold line)



Slika 7. Najnižja dnevna (modra), povprečna dnevna (črna) in najvišja dnevna (rdeča) temperatura v letu 2018 (tanka črta) in povprečja obdobja 1981–2010 (debela črta)
Figure 7. Daily minimum (blue), daily mean (black) and daily maximum (red) air temperature in 2018 (thin line) and average of the period 1981–2010 (bold line)



Slika 8. Najnižja dnevna (modra), povprečna dnevna (črna) in najvišja dnevna (rdeča) temperatura v letu 2018 (tanka črta) in povprečja obdobja 1981–2010 (debela črta)
Figure 8. Daily minimum (blue), daily mean (black) and daily maximum (red) air temperature in 2018 (thin line) and average of the period 1981–2010 (bold line)



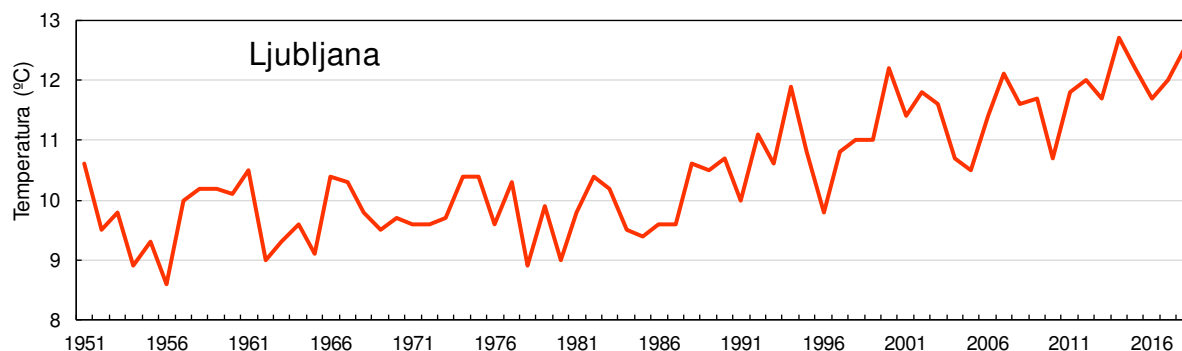
Slika 9. Najnižja dnevna (modra), povprečna dnevna (črna) in najvišja dnevna (rdeča) temperatura v letu 2018 (tanka črta) in povprečja obdobja 1981–2010 (debela črta)
 Figure 9. Daily minimum (blue), daily mean (black) and daily maximum (red) air temperature in 2018 (thin line) and average of the period 1981–2010 (bold line)

Preglednica 1. Število vročih, ledenih in mrzlih dni, leto 2018

Table 1. Number of days with maximum temperature at least 30 °C, maximum temperature below 0 °C and minimum temperature below –10 °C, year 2018

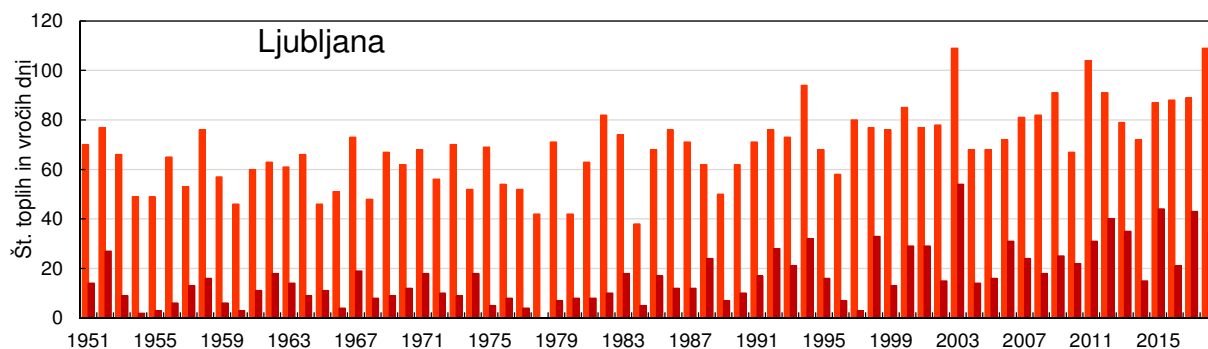
Kraj	Vroč dan ($T_{\max} \geq 30\text{ °C}$)	Leden dan ($T_{\max} < 0\text{ °C}$)	Mrzel dan ($T_{\min} \leq -10\text{ °C}$)	Kraj	Vroč dan ($T_{\max} \geq 30\text{ °C}$)	Leden dan ($T_{\max} < 0\text{ °C}$)	Mrzel dan ($T_{\min} \leq -10\text{ °C}$)
Boh. Češnjica	18	6	6	Ljubljana	35	7	2
Kredarica	0	114	60	Cerklje	33	9	3
Rateče–Planica	7	26	13	Nova vas	4	30	11
Bilje pri N. Gorici	64	3	0	Črnomelj	38	6	2
Letališče Portorož	49	2	0	Celje	30	9	4
Vojsko	0	42	5	Maribor	24	12	3
Postojna	15	14	6	Slovenj Gradec	15	10	7
Kočevje	19	20	7	Murska Sobota	29	12	4

Najtoplejše odkar potekajo meritve v Ljubljani na sedanjem merilnem mestu je bilo leto 2014 s povprečno temperaturo 12,7 °C, leto 2018 pa se uvršča na drugo mesto s povprečno temperaturo 12,5 °C. Tretje najtoplejše leto v prestolnici je 2000 (12,2 °C), pridružilo se mu je leto 2015, leta 2007 je bila povprečna temperatura 12,1 °C. Leto 2017 je bilo z letnim povprečjem 11,9 °C šesto najtoplejše leto doslej. Najhladnejše ostaja leto 1956 s povprečno temperaturo 8,6 °C, nato sledita leti 1978 in 1954 z 8,9 °C, 9,0 °C pa je bila povprečna temperatura v letih 1962 in 1980.

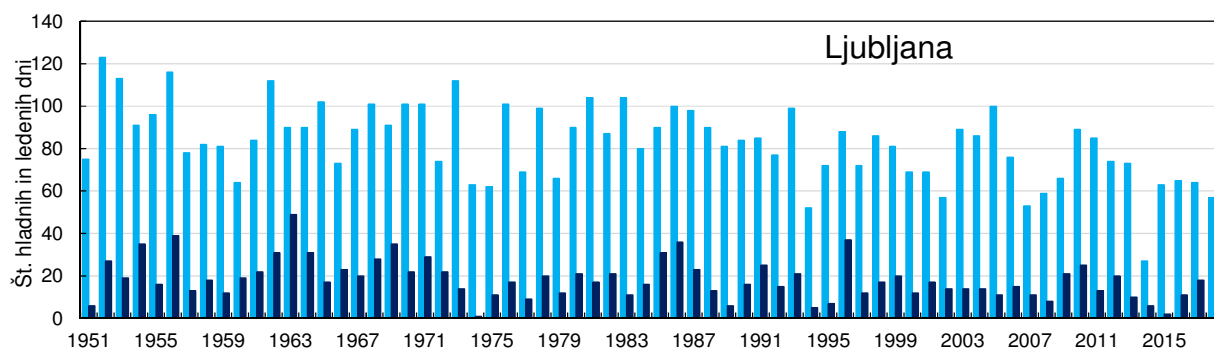


Slika 10. Povprečna temperatura zraka v Ljubljani
 Figure 10. Mean annual temperature in Ljubljana

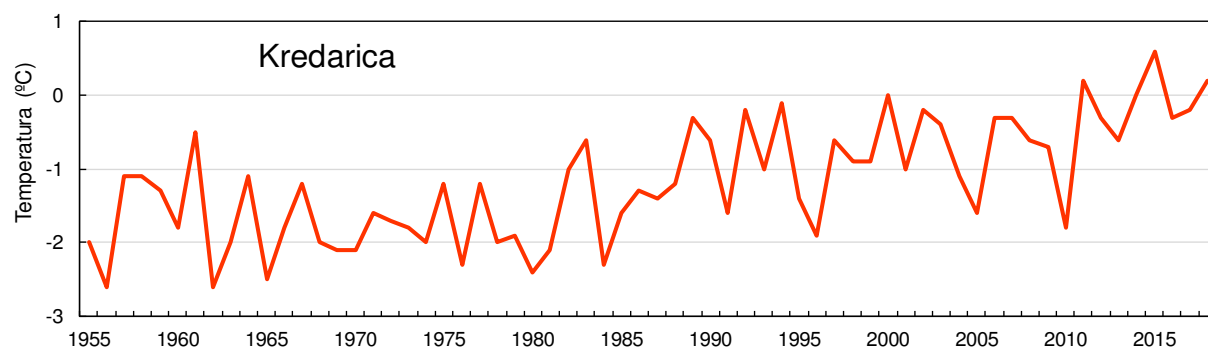
Za Ljubljano smo prikazali tudi število toplih in vročih dni, pri katerih je naraščajoč trend očiten. Toplih dni je bilo 109, kar je prav toliko kot v doslej rekordnem letu 2003. Prikazali smo tudi število hladnih in mrzlih dni, kjer se kaže negativen trend. Najhladnejše od sredine minulega stoletja je bilo v Ljubljani in Murski Soboti leto 1956, na Obali 1953 in na Kredarici leto 1954.



Slika 11. Število toplih (oranžno) in vročih dni (rdeče) in ustrezni povprečji referenčnega obdobja
Figure 11. Number of days with maximum daily temperature at least 25 °C (orange) and 30 °C (red)

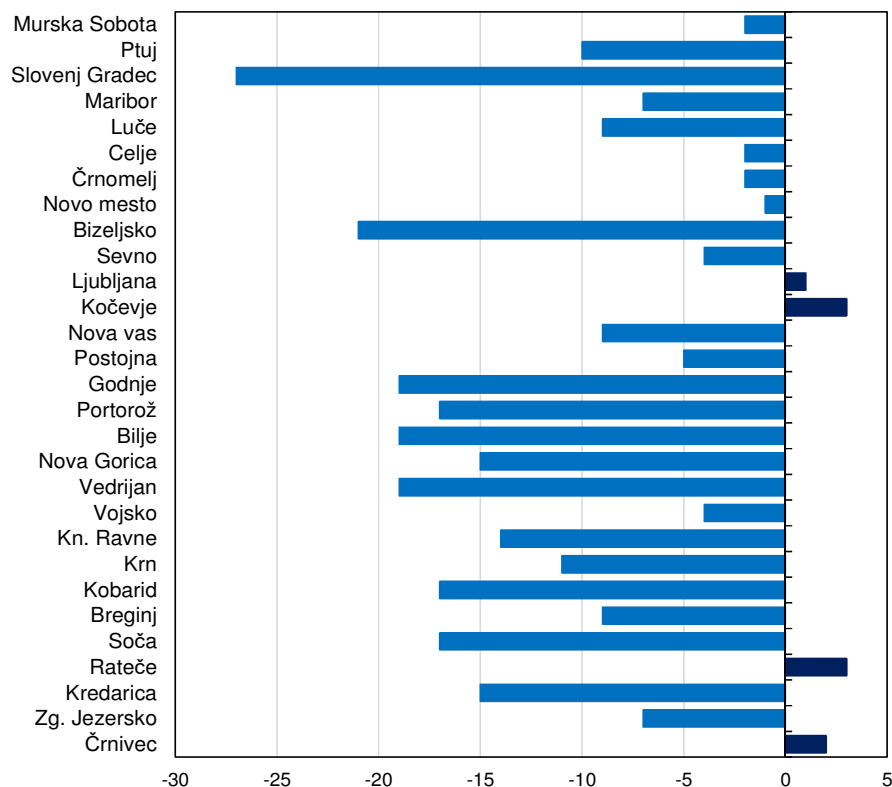


Slika 12. Število hladnih (svetlo modra) in ledenih (temno modra) dni v Ljubljani
Figure 12. Number of days with maximum temperature below 0 °C (dark blue) and minimum temperature below 0 °C (light blue)



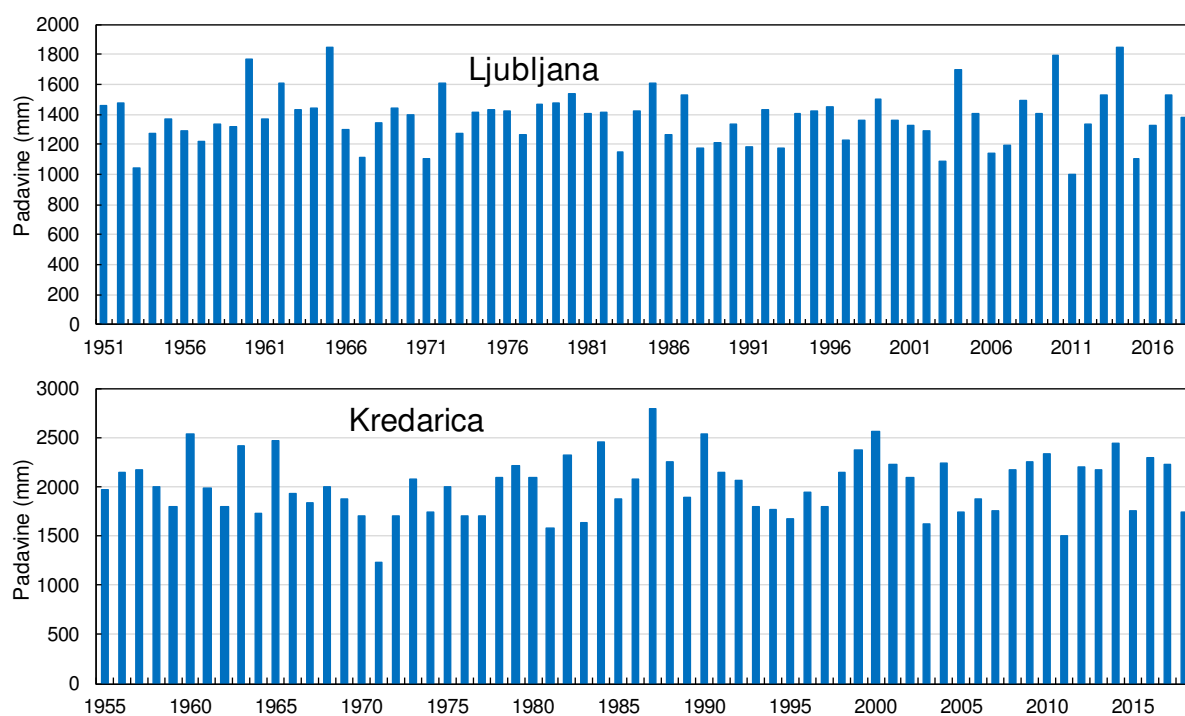
Slika 13. Povprečna temperatura zraka
Figure 13. Mean annual temperature

Razmere v visokogorju se nekoliko razlikujejo od nižinskih. Na Kredarici je bilo leto 2018 s povprečno temperaturo 0,2 °C drugo najtoplejše skupaj z letom 2011. Tudi v visokogorju je opazen trend naraščanja povprečne letne temperature.



Slika 14. Padavine leta 2018 v primerjavi s povprečjem obdobja 1981–2010

Figure 14. Precipitation in 2018 compared with 1981–2010 normals



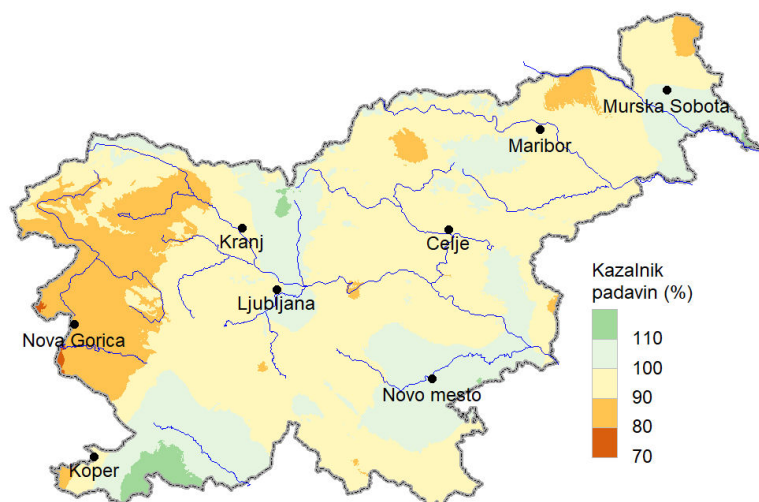
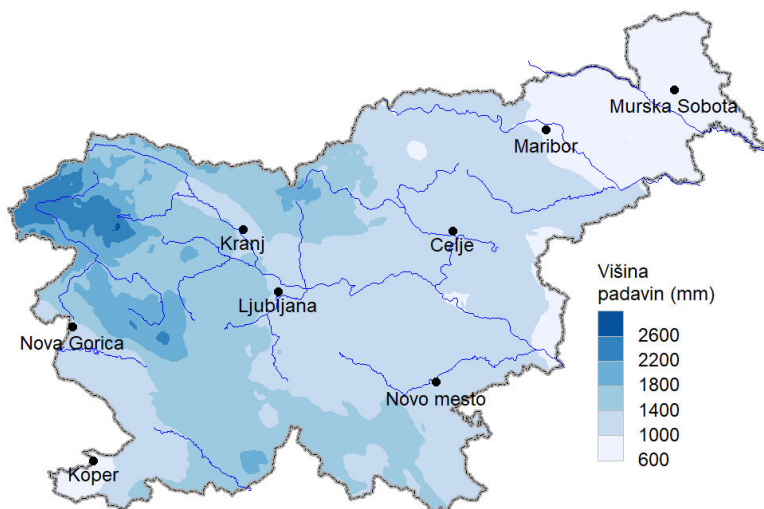
Slika 15. Letne padavine

Figure 15. Annual precipitation

V državnem povprečju so padavine v letu 2018 dosegle 96 % dolgoletnega povprečja. Letne padavine so bile v mejah običajne spremenljivosti. Na večini merilnih mest odklon od dolgoletnega povprečja ni presegel ± 15 %. Obdobje od maja do julija so zaznamovale konvektivne padavine, zato so bile krajevne razlike velike tako v količini kot v primerjavi z dolgoletnim povprečjem. Opazno je padavin

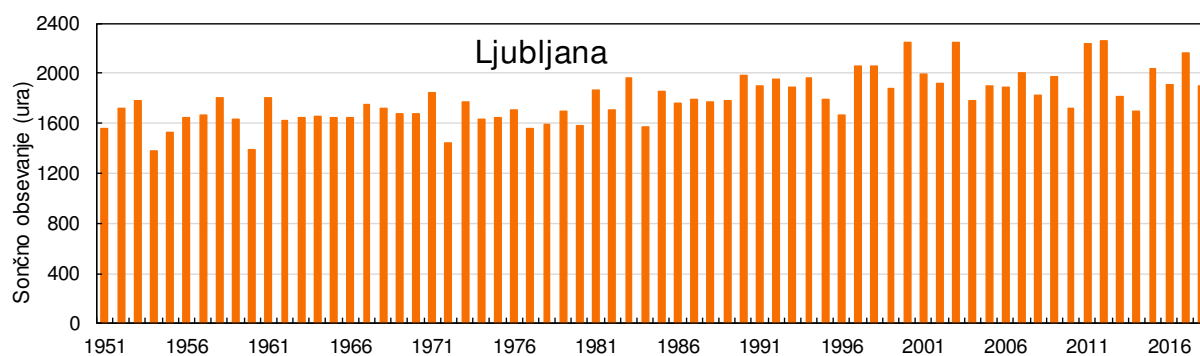
primanjkovalo na območju od Krasa proti Julijskim Alpam in še ponekod na Koroškem. Tudi na Obali, v Vipavski dolini in Brdih so padavine dosegle le štiri petine dolgoletnega povprečja. V splošnem so bili negativni odmiki pogostejši in večji od presežkov padavin glede na dolgoletno povprečje. Dolgoletno povprečje padavin so presegli zlasti v Brkinih, Grintovcih, na Gorjancih in jugu Pomurja.

Slika 16. Padavine, leto 2018
Figure 16. Precipitation, year 2018



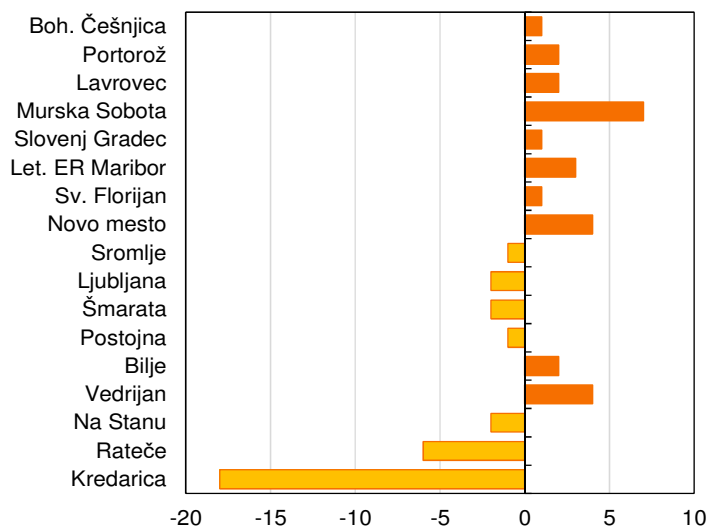
Slika 17. Višina padavin leta 2018 v primerjavi s povprečjem obdobja 1981–2010
Figure 17. Precipitation in the year 2018 compared with 1981–2010 normals

V Prekmurju padavine večinoma niso presegle 800 mm, med kraje z obilnejšimi padavinami pa se uvrščajo Bovec (2339 mm), Črni Vrh nad Idrijo, Kneške Ravne (2325 mm) in Breginj (2300 mm).



Slika 18. Letno trajanje sončnega obsevanja
Figure 18. Annual sunshine duration

V državnem povprečju je sonce v letu 2018 sijalo 99 % toliko časa kot v povprečju obdobja 1981–2010, seveda pa so bile tudi v osončenosti precejšnje krajevne razlike.

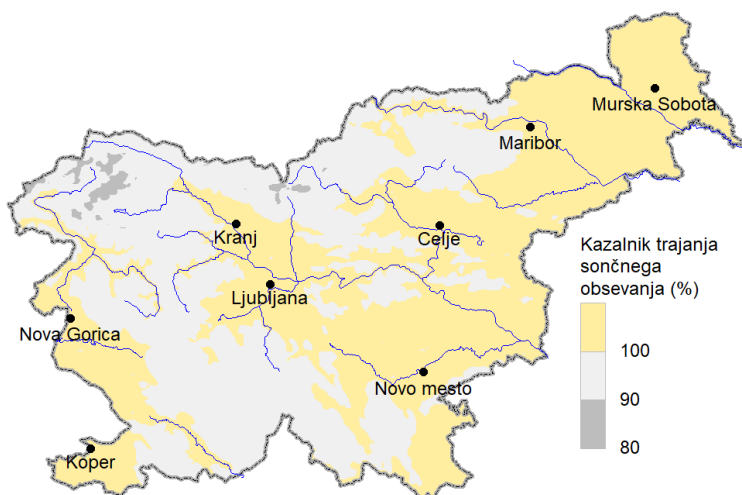


Slika 19. Sončno obsevanje leta 2018 v primerjavi s povprečjem obdobja 1981–2010

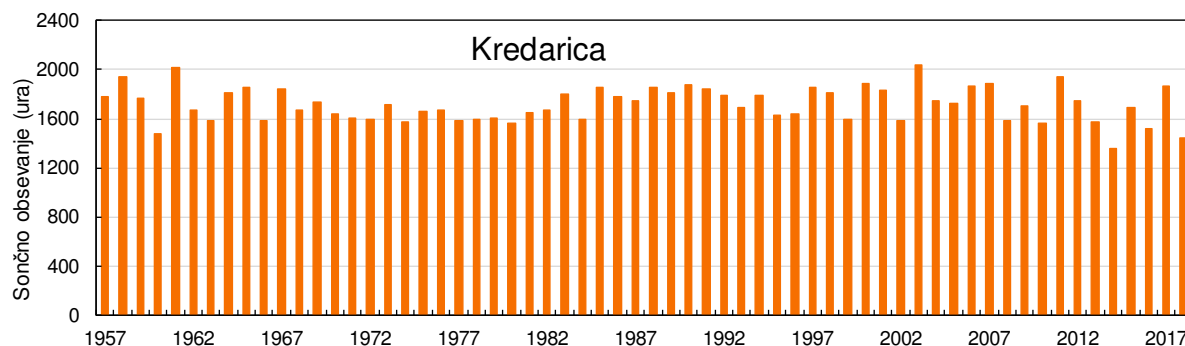
Figure 19. Sunshine duration in 2018 compared with 1981–2010 normals

Slika 20. Trajanje sončnega obsevanja leta 2018 v primerjavi s povprečjem obdobja 1981–2010

Figure 20. Bright sunshine duration in the year 2018 compared with 1981–2010 normals



Sončnega vremena je bilo po nižinah več kot v dolgoletnem povprečju, največji primanjkljaj pa je bil v visokogorju, na Kredarici je bil primanjkljaj kar 18 %. Drugod po državi so bili odkloni v mejah ± 10 %, velika večina odklonov pa ni presegla ± 5 %.



Slika 21. Letno trajanje sončnega obsevanja

Figure 21. Annual sunshine duration

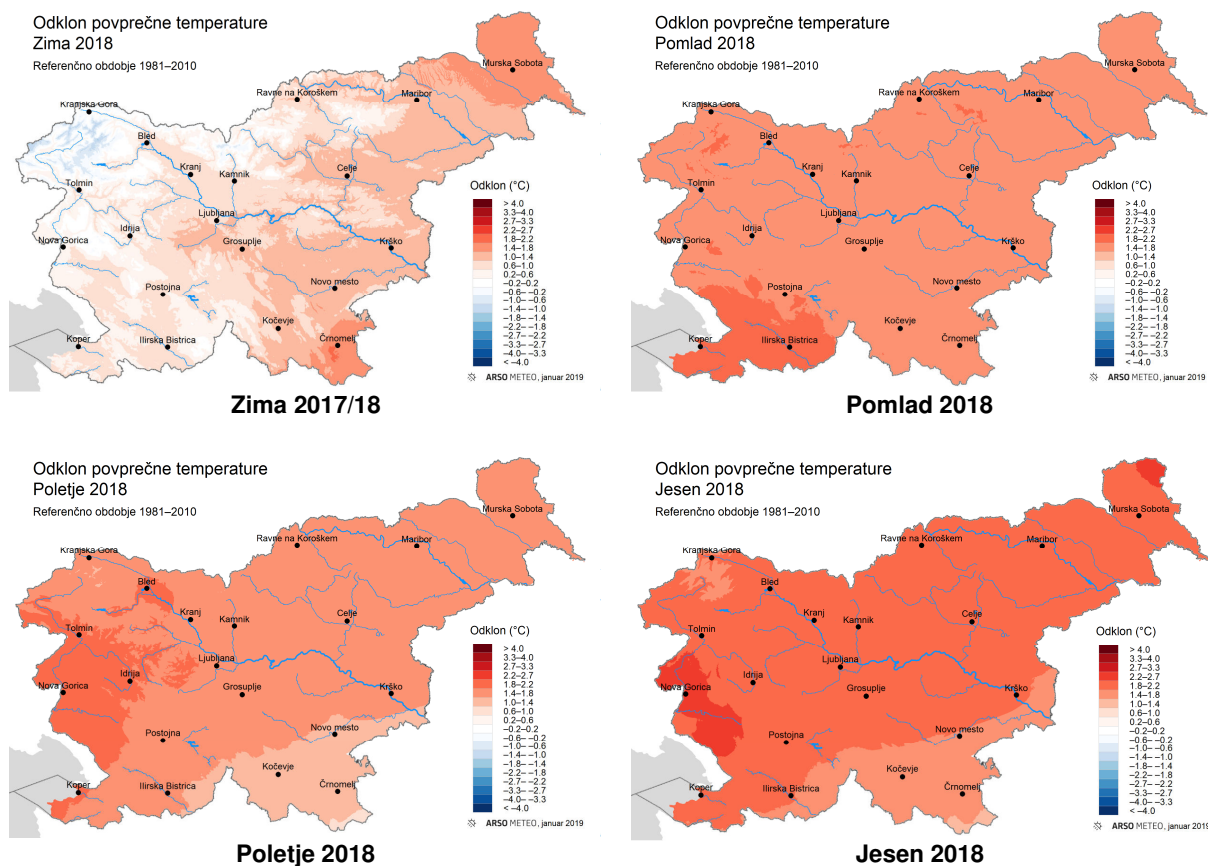
Na Kredarici je bila največja debelina snežne odeje 560 cm, izmerili so jo 1. aprila, ob toplem vremenu je sledilo dokaj hitro taljenje in sredi junija so bila tla na Kredarici že kopna. Najmanj snega so na

Kredarici namerili v letih 2002 (195 cm), 1993 (205 cm), 1989 (220 cm) in 1955 (235 cm). V letu 2001 so namerili rekordnih 700 cm, 690 cm leta 1977 in 587 cm leta 1978. Zabeležili so 223 dni s snežno odejo, kar je drugo najmanjše število dno s snežno odejo; najmanj takih dni je bilo v letih 2015 (208 dni), tretje najmanjše trajanje je bilo leta 1958 (228 dni), sledijo 1999 in 2006 (po 235 dni), 1967 (238 dni) in 1997 (240 dni). Z izjemo Primorja je sneg obležal tudi po nižinah. Januar, november in december so bili po nižinah zelo skromni s snežno odejo, februarja in marca pa je bilo snega veliko. V Novem mestu je februarja snežna odeja dosegla povprečno debelino kar 28 cm (več od kateregakoli februarja v letih 1981–2010).

Zima 2017/18

Razen v gorskem svetu, kjer je bila zima hladnejša od dolgoletnega povprečja obdobja 1981–2010, je bil povprečna zimska temperatura nadpovprečna. V državnem povprečju je bilo dolgoletno povprečje preseženo za 0,8 °C. Največji negativni odklon je bil na Kredarici, kjer so s povprečno zimsko temperaturo –8,3 °C zaostajali za običajno temperaturo za 1,2 °C. V nižini so bili odkloni od dolgoletnega povprečja pozitivni. V Ljubljani z okolico in večini vzhodne polovice države je odklon presegel 1 °C, v Črnomlju je bila zima 1,9 °C toplejša kot običajno.

Sončnega vremena je bilo v zimi 2017/18 manj kot v povprečju obdobja 1981–2010 in opazno manj kot v zimi 2016/17. V državnem povprečju je sonce sijalo 83 % toliko časa kot običajno. Seveda pa so bile v preteklosti zime tudi že veliko bolj sive kot tokrat. Najmanjši primanjkljaj za dolgoletnim povprečjem je bil na severovzhodu države, kjer so se običajnim razmeram močno približali. Največji zaostanek za dolgoletnim povprečjem je bil v Ratečah, kjer je sonce sijalo le 67 % toliko časa kot običajno. Tudi na Kredarici so močno zaostajali za običajno osončenostjo.



Slika 22. Odklon povprečne temperature zraka od povprečja 1981–2010 v posameznih letnih časih, leto 2018
Figure 22. Mean air temperature anomaly in seasons, year 2018

Padavine so na območju Snežnika, Trnovske planote in v Julijskih Alpah presegle 700 mm, le na zelo omejenem območju Julijskih Alp in Trnovske planote pa je padlo nad 1000 mm. Razen na Obali je v zahodni polovici Slovenije, v Kamniško Savinjskih Alpah, na Kočevskem in v Beli krajini padlo med 400 in 700 mm. Na Obali, v delu Dolenjske, na Koroškem, Štajerskem in v Prekmurju so bile padavine najbolj skromne, večinoma je padlo od 100 do 400 mm.

V državnem povprečju je padlo 173 % toliko padavin kot v povprečju primerjalnega obdobja. Dolgoletno povprečje padavin so povsod presegli vsaj za 30 %. Najmanjši presežek, in sicer med 30 in 50 %, je bil na Goriškem in na Goričkem v Prekmurju. Večina merilnih postaj je poročala o presežku med 50 in 90 %. Večji presežek je bil v delu južne Dolenjske in Kočevske, v Karavankah in na Pohorju.

Posebej obilna je bila snežna odeja v gorah. Drugače je bilo v nižini, kjer je decembra večinoma bilo nekaj dni s snežno odejo, januar pa je bil praktično kopen. Tudi februar se je začel s kopnimi tlemi, a je nato zapadel sneg in snežna odeja se je februarja večkrat osvežila. Tako je k vtisu zasnežene zime po nižinah prispeval predvsem februar.

Zima 2017/18 je bila v visokogorju obilno zasnežena, vse zimske dni je debelina snežne odeje krepko presegala dolgoletno povprečje. Pozimi v visokogorju snežno odejo običajno beležijo vse dni; izjema je bila zima 2015/16, ko so bila tla na Kredarici decembra prekrita s snegom le prve 4 dni. V zimi 2016/17 razmere niso bile tako izjemne, vendar je bila snežna odeja debelejša od dolgoletnega povprečja le v prvi tretjini decembra 2016, nato je bila debelina vse do konca zime opazno pod dolgoletnim povprečjem. V preteklosti je največja zimska debelina snežne odeje v zimi 1976/77 dosegla 521 cm, le 75 cm snega pa so namerili v sezoni 2001/02. Snežna odeja je sicer v visokogorju najdebelejša v pomladnih mesecih, na Kredarici pogosto šele aprila.

Pomlad 2018

V državnem povprečju je bila pomlad 1,7 °C toplejša kot običajno. Po oceni povprečne temperature za celotno območje Slovenije se pomlad 2018 uvršča na približno peto mesto od leta 1961. Toplejše od te so bile pomladi v letih 2007, 2017, 2014 in 2009. Izrazito nadpovprečno topla sta bila april in maj. Razpon odklonov je bil majhen in dokaj enakomeren po vsej državi, večina ozemlja je poročala o odklonu od 1,5 do 1,75 °C, nekoliko večji, do 2 °C, je bil odklon na jugozahodu države. Odkloni povprečne najnižje temperature so presegli 1,4 °C, največji je dosegel 2,5 °C. Podobno veliki so bili odkloni povprečne najvišje temperature, presegali so 1 °C, največji je segel do 2,5 °C. Z redkimi izjemami po nižinah temperatura ni dosegla 30 °C.

Sončnega vremena je bilo v državnem povprečju toliko kot običajno. Primanjkovalo ga je v hribovitem svetu na severu države, prav tako tudi na jugu Slovenije, razen na Obali. V nižinskem svetu je bil primanjkljaj do največ desetine dolgoletnega povprečja, precej izrazitejši pa je bil v visokogorju. Na Kredarici je sonce sijalo 369 ur, kar je le 83 % dolgoletnega povprečja. Največ sonca je bilo v visokogorju spomladi leta 2011, in sicer kar 580 ur. Več sončnega vremena kot običajno je bilo na Obali, Krasu, Goriškem, v osrednji Sloveniji, večjem delu Dolenjske in Štajerske ter v Prekmurju, a presežki so bili majhni in niso presegli 5 % dolgoletnega povprečja.

Spomladi 2018 je bilo največ padavin v delu Julijcev, kjer so na manjšem območju padavine presegle 700 mm. V Kneških Ravnah so namerili 756 mm, na Krnu 711 mm in v Breginju 703 mm. Ker so ob koncu aprila in maja močno prevladovale padavine v obliki krajevnih ploh in neviht, so bile krajevne razlike v padavinah velike. Pod 200 mm padavin je padlo na delu Obale, v Novomeški kotlini in na skrajnem severovzhodu države. Merilne postaje s padavinami med 170 in 190 mm so bile Veliki Dolenci, Portorož, Bizeljsko, Vinji Vrh in Novo mesto. Z večine postaj so poročali o 200 do 400 mm padavin.

V državnem povprečju je padlo 113 % dolgoletnega povprečja padavin. K nadpovprečnim pomladnim padavinam sta najbolj prispevala marec in maj, skromen s padavinami pa je bil april. Pomladna količina padavin na državni ravni je primerljiva s pomladmi padavinami v letih 2009, 2001, 1994, 2016 in 1999.

Za dolgoletnim povprečjem padavin so zaostajali v delu Notranjske, večjem delu Dolenjske, v Beli krajini in na Krško-Brežiškem polju. Dolgoletnega povprečja niso dosegli niti na Kredarici pa tudi ponekod v Posočju. Največji primanjkljaj padavin je bil v delu Bele krajine, kjer padavine niso dosegle štirih petin dolgoletnega povprečja. Večji del severne Slovenije je bil nadpovprečno namočen, večinoma so dolgoletno povprečje presegli za petino. Največji presežek padavin je bil zabeležen ponekod na severovzhodu Slovenije. V Šentilju je padlo 163 % dolgoletnega povprečja, na letališču ER Maribor 169 %. Kljub veliki časovni in krajevni spremenljivosti pomladanskih padavin je opazen vzorec presežka padavin na severu in primanjkljaja na jugovzhodu države.

Spomladi v visokogorju praviloma poročajo o snežni odeji vse dni. Snežna odeja je bila v prvi polovici pomladi nadpovprečno debela, nato pa se je pod vplivom nadpovprečno toplega vremena v drugi polovici pomladi hitro tanjšala.

Poletje 2018

Poleti 2018 je povprečna temperatura zraka povsod presegla dolgoletno povprečje. V državnem povprečju je bilo 1,6 °C topleje kot običajno. Več kot polovica Slovenije je bila 1,5 do 2 °C toplejša kot v dolgoletnem povprečju. Na jugu Notranjske in Dolenjske, v Beli krajini ter na skrajnem severozahodu države je bil odklon manjši, večinoma od 1 do 1,5 °C. Dolgoletno povprečje je presegla tudi povprečna najnižja in najvišja dnevna temperatura. Odklon od povprečja je bil med 1 in 2,5 °C.

Najvišja izmerjena temperatura v poletju 2018 ni segla rekordno visoko, kljub temu se je poletje 2018 uvrstilo ponekod na Gorenjskem in Primorskem na četrto mesto med najbolj vročimi, drugod pa na peto do sedmo najtoplejše. Na Kredarici je bilo peto najtoplejše. Na vseh merilnih postajah ostaja najtoplejše izjemno poletje 2003, vendar tudi poletje 2018, ki je bilo nekoliko manj toplo od poletja 2017, potrjuje trend naraščanja poletne temperature, ki je opazen vse od sredine osemdesetih let. Kar na nekaj merilnih postajah so najvišjo temperaturo poletja 2018 izmerili 1. avgusta. V Podnanosu se je temperatura povzpela do 37,1 °C, v Biljah pa na 36,5 °C.

Vročih dni je bilo opazno več od dolgoletnega povprečja. V Biljah jih je bilo kar 55, na letališču Portorož 48. Po nižinah v notranjosti države jih je bilo od 25 do 35. Tudi v nekoliko višje ležečih krajih so bili vroči dnevi, v Ratečah so jih našteali 7, v Novi vasi so bili 4, v Slovenj Gradcu pa 15. Po številu vročih dni še vedno ostaja rekordno poletje 2003. Topli so dnevi z najvišjo dnevno temperaturo vsaj 25 °C. Poleti 2018 je bilo toplih dni po nižinah večinoma med 70 in 86, v Ratečah jih je bilo 46, v Slovenj Gradcu 66 in v Kočevju 68.

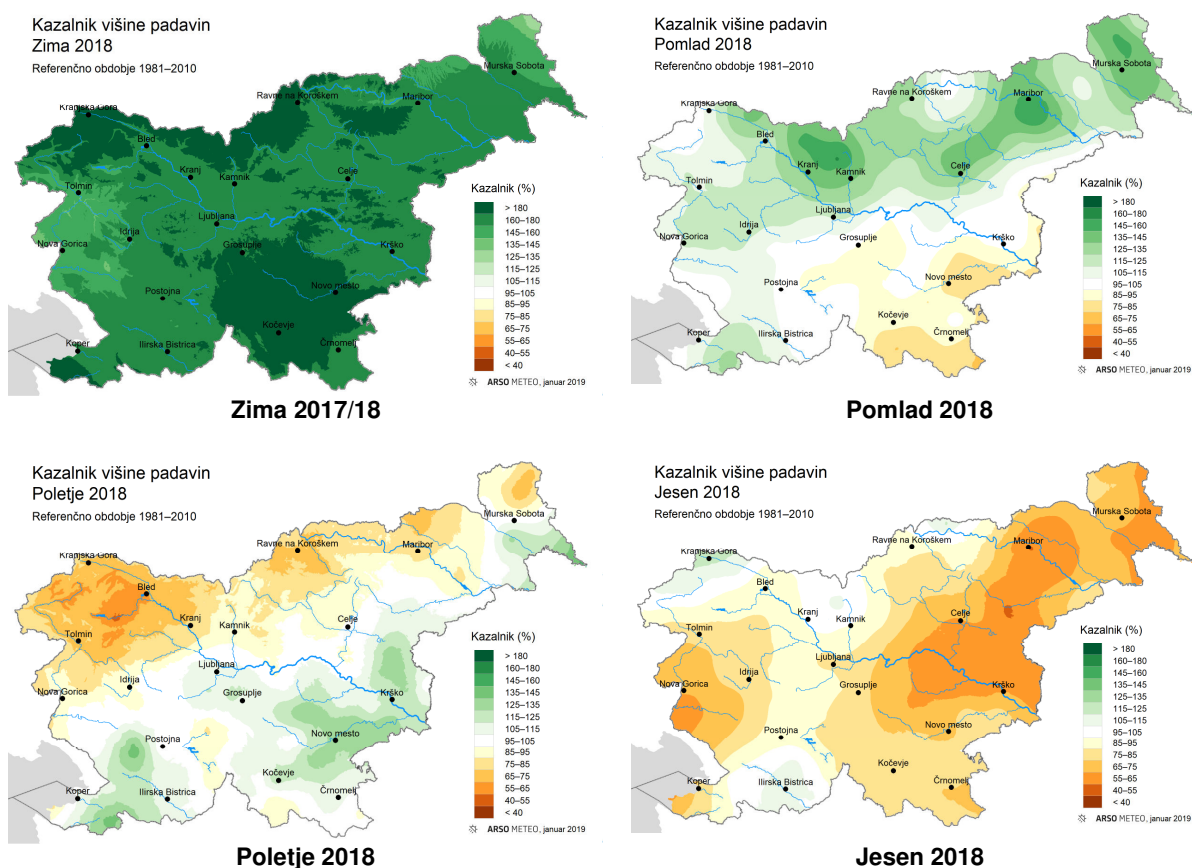
Nevihte so bile v prvi polovici meteorološkega poletja pogoste, zaznamovale so začetek meteorološkega poletja, a najbolj izrazite so bile 8. junija, ko je v Beli krajini padala izjemno debela toča in povzročila veliko škodo. Tudi 12. in 13. junija so pustošila neurja, z neurji pa je izstopalo tudi obdobje od 3. do 5. julija.

Padavine so bile zaradi prevladujočega konvektivnega značaja porazdeljene zelo neenakomerno. V državnem povprečju je padlo 97 % povprečnih padavin obdobja 1981–2010. Merilne postaje z najobilnejšimi padavinami so večinoma bile v južni polovici Slovenije. Ponekod so padavine presegle 500 mm, v Razdrtem je padlo 544 mm. Med območja s skromnimi padavinami spadajo Obala, del Gorenjske in severovzhod Slovenije. V Strunjanu je padlo le 156 mm, malo pod 200 mm so namerili tudi v Kančevcih in Velikih Dolencih. Območje s padavinami nad dolgoletnim povprečjem se je raztezalo čez večji del južne Slovenije, segalo je na jug Spodnje Štajerske in južni del Pomurja. V Razdrtem in Movražu ter Vinjem Vrhu so dolgoletno povprečje presegli za polovico.

V dobri polovici Slovenije so padavine zaostajale za dolgoletnim povprečjem. Opazno so za dolgoletnim povprečjem zaostajali na severozahodu Slovenije, v delu vzhodnih Karavank, na manjšem območju severne Štajerske ter na vzhodu Goriškega, na teh območjih je primanjkljaj presegal petino dolgoletnega povprečja. V Bohinjski Bistrici je padlo le 48 % dolgoletnega povprečja padavin. Pod tremi petinami dolgoletnega povprečja so bile padavine tudi v Soči, Trenti in Zgornji Radovni.

V visokogorju lahko sneži kadarkoli, tudi poleti ob prodorih hladnega zraka. Največja debelina snežne odeje poleti 2018 je bila 75 cm, kar dvakrat v preteklosti pa je snežna odeja v poletnih mesecih presegla 4 m. V tistih letih je bilo ob koncu pomladi v gorah še veliko snega. Bilo pa je tudi že kar nekaj poletij, ko je bila največja debelina snežne odeje zelo skromna. Dolgoletno povprečje poletnega števila dni s snežno odejo je na Kredarici 28, tokrat je sneg prekrival tla le 13 dni.

V državnem povprečju je bilo 3 % več sončnega vremena kot običajno. Kljub nadpovprečni temperaturi je bilo število ur sončnega vremena po nižinah blizu dolgoletnemu povprečju, odkloni so bili v mejah ± 10 %. V visokogorju je bil odklon od običajne osončenosti večji. Na Kredarici je sonce sijalo 483 ur, kar je le 88 % dolgoletnega povprečja.

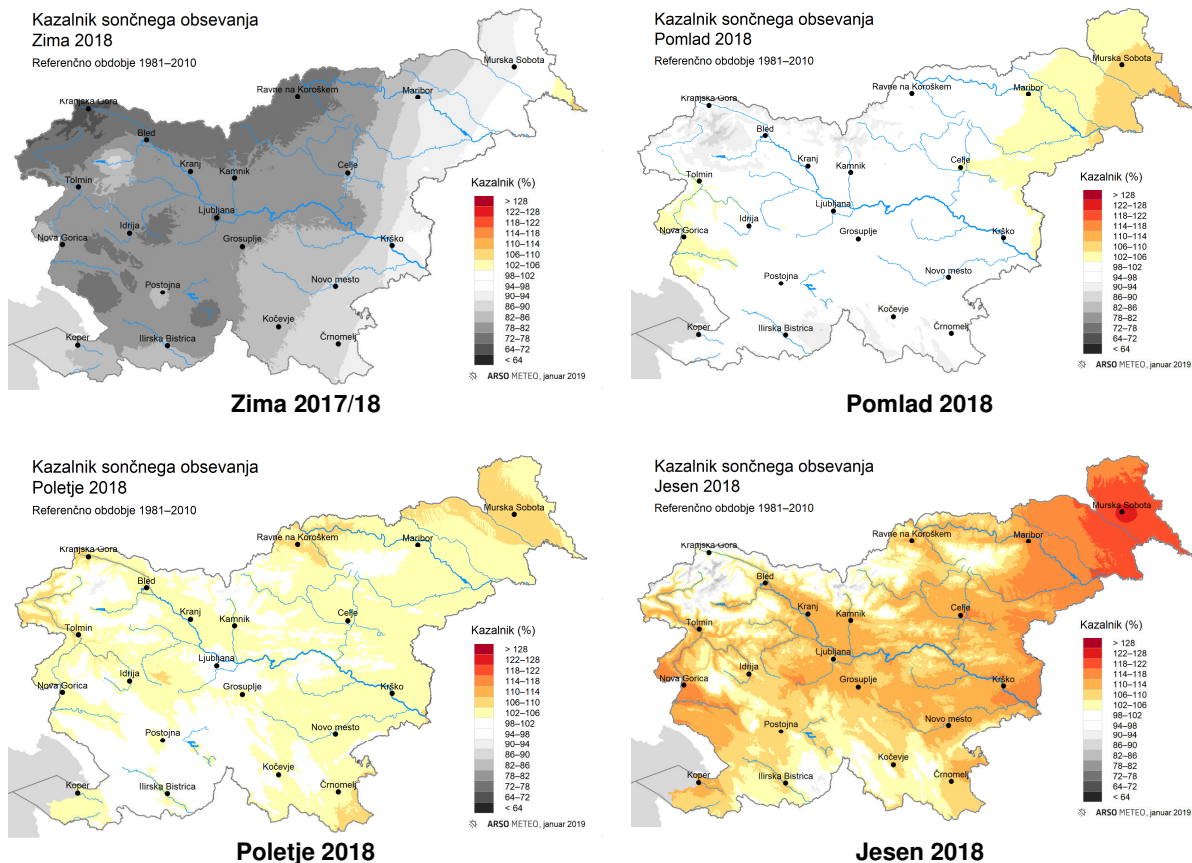


Slika 23. Odklon višine padavin od povprečja 1981–2010 v posameznih letnih časih, leto 2018
Figure 23. Precipitation in seasons compared with 1981–2010 normals, year 2018

Jesen 2018

Jeseni 2018 je bil temperaturni odklon v pretežnem delu države med 1,5 in 2,5 °C, najmanjši je bil v Beli krajini; v Črnomlju je bilo dolgoletno povprečje preseženo za 1,5 °C. Na Goriškem in Krasu so dolgoletno povprečje presegli za 2,6 °C. V državnem povprečju je bila jesen 2 °C toplejša kot običajno.

Povprečna najnižja dnevna temperatura je bila višja kot običajno, odkloni od dolgoletnega povprečja so bili med 1,5 in 2,5 °C. Tudi povprečna najvišja dnevna temperatura je presegla dolgoletno povprečje, odkloni so bili med 1,4 in 3,2 °C. Toplih dni je bilo precej več kot jeseni 2017, zaradi prevladujočih nadpovprečno toplih dni je bilo hladnih dni precej manj kot v dolgoletnem povprečju.



Slika 24. Odklon sončnega obsevanja od povprečja 1981–2010 v posameznih sezonah, leto 2018
Figure 24. Monthly sunshine duration in seasons compared with 1981–2010 normals, year 2018

Kot običajno je bilo največ padavin v Posočju. V Bovcu je jeseni padlo kar 999 mm padavin, obilne so bile padavine tudi v Soči (944 mm), Breginju (812 mm), Kobaridu (768 mm), Kneških Ravnah (741 mm) in na Krnu (713 mm). V približno polovici Slovenije je padlo manj kot 300 mm padavin. Prav tako ni presenečenje, da so bile padavine najbolj skromne v severovzhodni Sloveniji, v Velikih Dolencih so namerili le 122 mm, po 133 mm je padlo v Srednji Bistrici in Kobilju, le malo več v Kančevcih (136 mm), po 139 mm pa so namerili v Veržuju in Lendavi.

V državnem povprečju je jeseni padlo le 79 % toliko padavin kot v povprečju primerjalnega obdobja. Na Bizeljskem je padlo komaj polovico toliko padavin kot v dolgoletnem povprečju. Le za spoznanje so polovico dolgoletnega povprečja presegle padavine v Mariboru in Sevnici. V splošnem so bile padavine v primerjavi z dolgoletnim povprečjem skromne na Štajerskem in v Prekmurju. Tudi na Obali, Krasu, v Vipavski dolini, spodnjem Posočju, precejšnjem delu Dolenjske in Beli krajini so za dolgoletnim povprečjem padavin večinoma zaostajali za eno do dve petini dolgoletnega povprečja. Bilo je tudi nekaj manjših območij z nadpovprečno veliko padavin. Eno izmed takih območij je bilo na skrajnem severozahodu Slovenije, v Ratečah in Kranjski Gori so dolgoletno povprečje presegli za dobro petino. Manjši je bil presežek padavin v zgornjem delu Posočja. Na Kredarici so namerili toliko padavin (648 mm) kot je dolgoletno povprečje. Okoli 30 % več padavin kot v dolgoletnem povprečju je padlo na Krvavcu in v Ilirski Bistrici. Med kraje s presežkom padavin so se uvrstili tudi Tržič in Logarska Dolina ter manjše območje Koroške.

Jesen 2018 je bila v večjem delu Slovenije bolj sončna kot običajno, v državnem povprečju je bil presežek 9 %. Izjema je bil gorski svet, kjer je bilo sončnega vremena manj kot običajno. Na Kredarici so za dolgoletnim povprečjem zaostajali za 14 %. V Ratečah je bilo sončnega vremena toliko kot običajno. V pretežnem delu države je bil presežek 10 do 20 %, le v delu Pomurja je nekoliko presegel petino dolgoletnega povprečja.

V Ratečah je bilo 5 dni s snežno odejo, kar je pod dolgoletnim povprečjem in 20 dni manj kot jeseni 2017, ko je bilo zabeleženo drugo največje jesensko število dni s snežno odejo. Največja debelina snežne odeje v jeseni 2018 je dosegla 17 cm. Tudi marsikje po nižinah so poročali o kakšnem posameznem dnevu s snežno odejo, ki pa je hitro skopnela.

Januar 2018

Januar 2018 je bil temperaturno pravo nasprotje neobičajno mrzlega januarja 2017. Povprečna januarska temperatura je bila v nižinah med petimi najvišjimi in je dolgoletno povprečje obdobja 1981–2010 v pretežnem delu Slovenije presegla za 3 do 5 °C. Manjši je bil presežek na Goriškem ter v hribovitem svetu na zahodu in severu države. V visokogorju je bil odklon med 1,5 in 2 °C. Najvišja izmerjena temperatura v januarju 2018 je v kar nekaj krajih presegla 15 °C.

100 mm padavin so presegli na območju, ki je segalo iznad Julijcev proti jugu nad Snežnik in Kočevsko do meje s Hrvaško. Največ padavin je bilo na Trnovski planoti, na nekaj mestih so presegli 200 mm, med obilneje namočenimi območji sta bila tudi Zgornje Posočje in območje Snežnika. Najmanj padavin je bilo na severovzhodu države, kjer padavine večinoma niso dosegle 30 mm. Dolgoletno povprečje je bilo preseženo v več kot polovici Slovenije. Za vsaj petino so dolgoletno povprečje padavin presegli v večini Dolenjske, severnem delu Bele krajine in v jugozahodnem delu Štajerske. Največji presežek med 40 in 60 % je bil v delu Dolenjske in manjšem delu Zasavja. Za dolgoletnim povprečjem so zaostajali na Obali, znatnem delu Gorenjske, Koroškem in severovzhodu Slovenije, večinoma je bil primanjkljaj pod petino dolgoletnega povprečja, le na vzhodu Pomurja je bil večji.

V večini Slovenije je bil odklon osončenosti v mejah ± 10 %. Večji primanjkljaj je bil na Goriškem in Notranjskem, kjer je sonce sijalo le tri četrtine toliko časa kot v dolgoletnem povprečju. Med 80 in 85 % običajne osončenosti so dosegli v Brdih, Šmarati, na Kredarici in Obali ter Lisci. Najbolj so običajno osončenost presegli v Bohinjski Češnjici (za 19 %) in Ljubljani (za 14 %).

Snežna odeja je bila po nižinah zelo skromna in kratkotrajna ali pa je sploh ni bilo. Drugače je bilo v gorah, kjer je bila snežna odeja nadpovprečno debela.

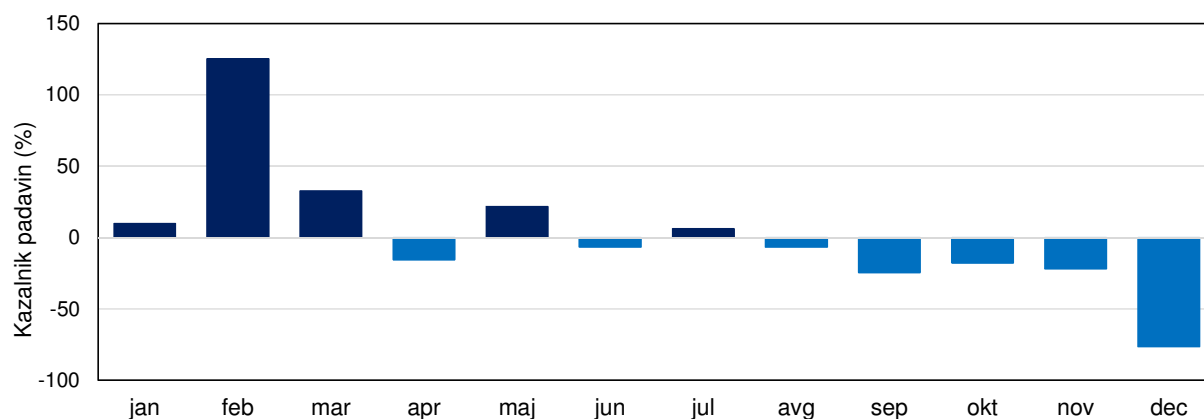
Februar

Februarja je bila povprečna mesečna temperatura občutno nižja kot v osrednjem zimskem mesecu. Z neobičajno nizko temperaturo zraka so posebej izstopali zadnji štirje februarski dnevi, ko je povprečna dnevna temperatura zaostajala tudi več kot 10 °C za dolgoletnim povprečjem. Nizko temperaturo je spremljal okrepljen veter, ki je krepil občutek mraza. Na Kredarici se je ohladilo na $-27,2$ °C. V nižini je bilo najbolj mrzlo zadnji dan meseca. Povprečna mesečna temperatura je za dolgoletnim povprečjem najbolj zaostajala v visokogorju, na Kredarici je bilo 4,1 °C hladneje kot v dolgoletnem povprečju. V večini nižinskega sveta je bil odklon med -3 in -2 °C, območja z odklonom med -2 in -1 °C so bila majhna.

Največ padavin je bilo na območju, ki se razteza iznad Alp prek Trnovske planote nad hriboviti svet Notranjske in na nekaj drugih gorskih območjih. V Julijcih in na Trnovski planoti so padavine ponekod presegle 240 mm, lokalno tudi 300 mm. Večina Slovenije je prejela od 100 do 210 mm padavin. Manj kot 90 mm padavin je bilo le na skrajnem severovzhodu države, v večini Slovenske Istre, na Krasu, Goriškem in v Brdih. Padavine so presegle dolgoletno povprečje, najbolj na območju Pohorja, kjer je

padlo tudi nad 380 % dolgoletnega povprečja. Najmanjši presežek padavin je bil v Vipavski dolini in spodnjem delu Soške doline. Na Primorskem in v delu Notranjske je presežek znašal do 80 %. Bela krajina, del Dolenjske, vzhodna polovica Štajerske in Koroška so večinoma poročali o približno trikratniku dolgoletnega povprečja padavin.

Sončnega vremena je povsod opazno primanjkovalo. Še najbližje običajni osončenosti so bili na Obali, kjer je bilo tri četrtine toliko sončnega vremena kot običajno, na Goriškem so dosegli sedem desetih dolgoletnega povprečja. Na Kredarici je bilo pol toliko sončnega vremena kot običajno, od 40 do 50 % dolgoletnega povprečja je osončenost dosegla v Zgornjesavski dolini, osrednji Sloveniji, na Dolenjskem, Koroškem in v večjem delu Štajerske. Na Kredarici so z 460 cm dosegli četrto največjo februarsko debelino snežne odeje. Na Obali in Goriškem ni bilo snežne odeje, drugod je sneg prekrival tla več kot 20 dni.



Slika 25. Padavine po mesecih v letu 2018 v primerjavi s povprečjem obdobja 1981–2010
Figure 25. Monthly precipitation in the year 2018 compared with 1981–2010 normals

Marec

Marec je bil le na Obali za spoznanje toplejši od dolgoletnega povprečja, drugod je bil hladnejši kot običajno. V visokogorju, na jugozahodu države, v Babnem Polju, Godnjah in Slovenj Gradcu je bil zaostanek za dolgoletnim povprečjem do 1 °C. V pretežnem delu Slovenije je bil odklon med –2 in –1 °C. Ponekod v Prekmurju, delu Zasavja in Dolenjske ter ponekod na obrobju Ljubljanske kotline so za dolgoletnim povprečjem zaostajali za več kot 2 °C.

V približno polovici države je padlo do 140 mm padavin, le na nekaj manjših območjih Koroške, Štajerske in Dolenjske padavine niso dosegle 70 mm. Na območju Julijskih Alp in Trnovske planote je padlo nad 200 mm. Največja izmerjena količina padavin je bila 444 mm, med kraje z izdatnejšimi padavinami se uvrščajo Kneške Ravne, kjer so namerili 355 mm, na Črnem Vrhu nad Idrijo je padlo 335 mm in 311 mm na Krnu.

Padavine so presegle dolgoletno povprečje v večjem delu države. Dvakratnik dolgoletnega povprečja so dosegli ali presegli na skrajnem vzhodu Prekmurja, v Plavah, Movražu in na Krnu. Koroška, Bela krajina in del Notranjske so za dolgoletnim povprečjem nekoliko zaostajali, vendar je padlo vsaj tri četrtine toliko padavin kot v dolgoletnem povprečju.

Sončnega vremena je bilo precej manj kot običajno. Največji primanjkljaj je bil v Beli krajini, delu Zasavja in v visokogorju Julijskih Alp, kjer je sonce sijalo le od 50 do 60 % toliko časa kot običajno. Na veliki večini ozemlja je bilo od 60 do 70 % toliko sončnega vremena kot v povprečju obdobja 1981–2010. Še najbližje običajnemu trajanju sončnega vremena so bilo v Slovenski Istri in na Goriškem ter na Goriškem v Prekmurju, kjer je sonce sijalo vsaj 70 % toliko časa kot običajno.

Marca je bila snežna odeja v gorah obilna, na Kredarici je bila največja debelina četrta največja doslej. Snežilo je tudi po nižinah v celinskem delu države.

April

April 2018 je bil rekordno topel, odklon povprečne mesečne temperature je bil med 3,5 in 5 °C, nekoliko manjši je bil le na Letališču Portorož, kjer so dolgoletno povprečje presegli za 3,3 °C. Skoraj na vseh merilnih postajah je bil april 2018 najtoplejši doslej, na vzhodu tudi za več kot 1 °C od prejšnjega rekorda. Le v Ratečah se je uvrstil na drugo mesto za aprilom 2007, ki je bil od tokratnega 0,2 °C toplejši.

Sončnega vremena je bilo opazno več kot običajno. Za več kot 40 % so dolgoletno povprečje presegli na območju, ki se je začelo na Goriškem in se prek Trnovske planote nadaljevalo nad osrednji del Slovenije od tam pa na sever do meje z Avstrijo, na jugu pa do meje s Hrvaško. Vzhodno in zahodno od tega območja je bil presežek med 30 in 40 %. Le nekoliko manj kot za 30 % so dolgoletno povprečje presegli na Letališču Portorož in ponekod v Pomurju ter manjšem delu južne Štajerske.

Največ dežja je padlo na območju Julijskih Alp in Trnovske planote, kjer so na manjših območjih presegli 210 mm. Na Lokvah so namerili 217 mm. Med kraje z izdatnejšimi padavinami spadajo tudi deli Karavank in Snežnika. V večini Slovenije je padlo manj kot 120 mm dežja. Najmanj padavin je bilo na portoroškem letališču, kjer so namerili le 28 mm. V Slovenski Istri, večjem delu Bele krajine, Novem mestu z okolico, delu Koroške in na severovzhodu Slovenije je padlo manj kot 60 mm. Nadpovprečno veliko padavin je bilo v večjem delu Posočja, spodnji Vipavski dolini, osrednjem delu Karavank, Kamniško-Savinjskih Alpah in večjem delu Štajerske. Na manjših območjih je bil presežek okoli 40 %. Na dobri polovici ozemlja so bile padavine skromnejše od dolgoletnega povprečja. Največji primanjkljaj je bil na jugu države in jugu Pomurja, kjer je padlo le od 40 do 60 % toliko dežja kot v dolgoletnem povprečju.

Prvi dan aprila je bila na Kredarici snežna odeja debela 560 cm, kar je precej več od dolgoletnega povprečja in tretja največja aprilaska debelina snežne odeje.

Maj

Povprečna majska temperatura je bila povsod nad dolgoletnim povprečjem, bilo je od 1,5 in 3 °C topleje kot običajno. V pretežnem delu Slovenije je bilo dolgoletno povprečje preseženo za 2 do 2,5 °C. Najbolj se je ogrelo v dneh ob koncu meseca. Na Obali je bil maj najtoplejši doslej, drugod po državi se je maj 2018 po povprečni temperaturi uvrstil na drugo do četrto mesto.

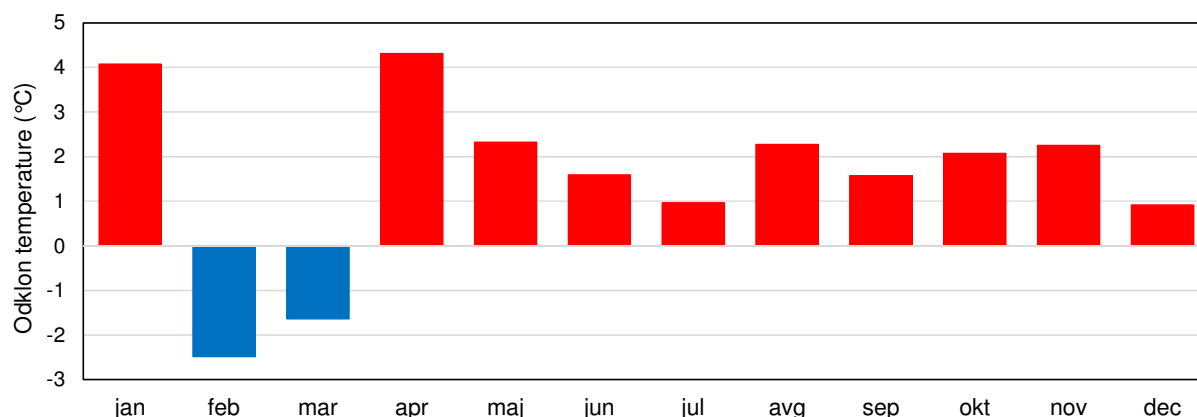
Največ padavin je bilo v hribovitem svetu na severu države, ponekod so padavine presegle 280 mm, na Krvavcu so namerili 309 mm. Padavine so bile porazdeljene zelo neenakomerno, na manjših območjih na Obali in Krasu, manjših delih jugovzhodne Slovenije ter skrajnem severovzhodu Slovenije je padlo le od 40 do 80 mm.

Ker se je večino meseca nad Slovenijo zadrževala labilna zračna masa, so bile nevihte pogoste, večkrat so bile nevihte tako močne, da so povzročile težave in škodo.

Za dolgoletnim povprečjem so padavine zaostajale v Portorožu, na Krasu, Goriškem in v Posočju, prav tako je bilo manj dežja kot v dolgoletnem povprečju v vzhodnem delu Dolenjske in delu južne Štajerske. Večinoma je bil zaostanek za dolgoletnim povprečjem do 20 %, v Posočju in spodnji Vipavski dolini je bilo dežja le za 60 do 80 % dolgoletnega povprečja, še nekoliko večji primanjkljaj je bil na Bizeljskem, v Godnjah in Iskrbi. Drugod po državi so padavine presegle dolgoletno povprečje, najbolj v hribovitem svetu na severu države in na severu Štajerske, kjer so dolgoletno povprečje presegli za več kot tri petine, ponekod je bilo padavin tudi dvainpolkrat toliko kot v dolgoletnem povprečju.

Dolgoletno povprečje sončnega obsevanja so presegli v Goriških Brdih, na vzhodu Štajerske in v Prekmurju, presežek je bil večinoma do 10 %, le v južnem delu Pomurja je presegel desetino dolgoletnega povprečja. Velika večina Slovenije je bila obsijana slabše kot običajno. Primanjkljaj je bil večinoma manjši od petine dolgoletnega povprečja, le v visokogorju je bilo pomanjkanje sončnega vremena večje od petine dolgoletnega povprečja.

Na Kredarici je bila snežna odeja 1. maja debela 380 cm, ob toplem vremenu je sneg hitro kopnel in zadnji dan meseca je bila snežna odeja debela samo 90 cm.



Slika 26. Mesečni odkloni temperature v letu 2018 od povprečja obdobja 1981–2010
Figure 26. Monthly mean temperature anomaly, year 2018

Junij 2018

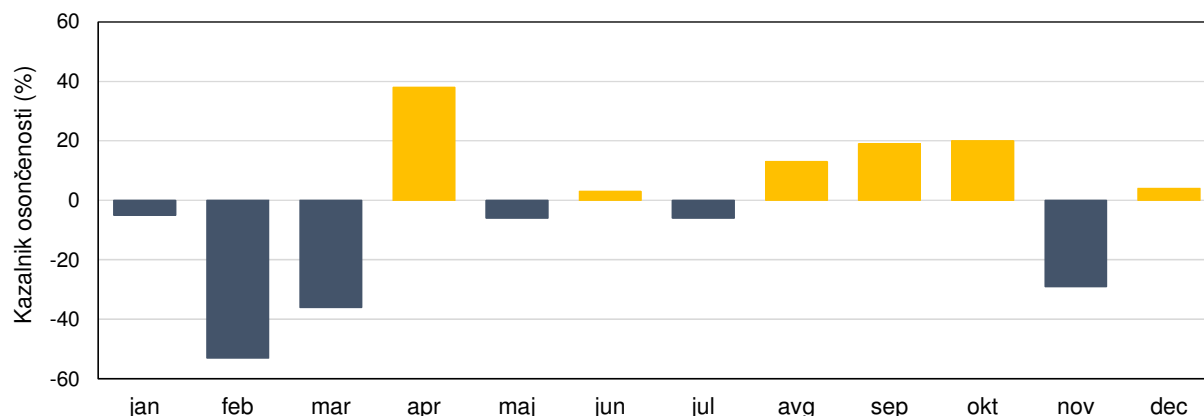
Junij je bil nadpovprečno topel; na veliki večini ozemlja je bil odklon od povprečne temperature primerjalnega tridesetletnega obdobja med 1 in 2 °C. Na manjšem območju nižinskega dela Posočja je odklon presegel 2 °C. Najmanjši odklon, od 1 do 1,5 °C, je bil na jugu Notranjske, v večjem delu Bele krajine, na severovzhodu države in ponekod v hribih severne Slovenije.

Junij so zaznamovale pogoste nevihte in neurja. Bila sta le dva dneva, in sicer 19. in 20. junij, ko nikjer v Sloveniji ni bilo padavin. Padavine so bile izrazito lokalnega značaja in razporejene precej naključno. Ponekod na jugu Dolenjske, v delu spodnje Štajerske in manjšem delu Pomurja je padlo nad 180 mm dežja. V pretežnem delu države je padlo od 60 do 150 mm. Razlike v številu neviht so bile iz kraja v kraj velike. Med neurji je najbolj izstopala nevihta z izjemno debelo točo, ki je pustošila v Črnomlju 8. junija.

Dobra polovica ozemlja je bila slabše namočena kot v dolgoletnem povprečju. Le od 40 do 70 % dolgoletnega povprečja dežja je padlo v večjem delu severozahodne Slovenije, delu osrednje Slovenije in od tam do meje z Avstrijo. Prav tako skromen delež dolgoletnega povprečja padavin so zabeležili ponekod na Koroškem in v Mariboru z okolico. Nadpovprečno veliko dežja je padlo v delu Vipavske doline, na jugu Slovenije z izjemo Obale, dolgoletno povprečje so padavine presegle tudi v večjem delu Dolenjske, na jugu Štajerske in večinoma tudi v Pomurju. Le na manjšem ozemlju je bil presežek večji od 30 %, 60 % presežek pa je bil omejen le na majhen del Pomurja.

Nadpovprečno sončno je bilo v Slovenski Istri, na Krasu, Notranjskem, v Vipavski dolini in na Goriškem. Večinoma odklon ni presegel desetine dolgoletnega povprečja, večji je bil le v Postojni, kjer je sonce sijalo 255 ur in za 15 % preseglo dolgoletno povprečje. Za desetino bolj sončno kot običajno je bilo na Obali in v Biljah. Za 15 % so za običajno osončenostjo zaostajali na Kredarici. Za desetino manj sončnega vremena kot v dolgoletnem povprečju je bilo na Koroškem.

Na Kredarici je bila 1. junija snežna odeja debela 75 cm, kar je manj od dolgoletnega povprečja.



Slika 27. Sončno obsevanje po mesecih leta 2018 v primerjavi s povprečjem obdobja 1981–2010
Figure 27. Monthly sunshine duration in the year 2018 compared with 1981–2010 normals

Julij 2018

Povprečna julijska temperatura je v pretežnem delu države preseгла dolgoletno povprečje za 0,5 do 1,5 °C. Odklon nad 1 °C je bil predvsem na zahodu in severu države, o odklonu pod 0,5 °C pa so poročali v Beli krajini, na jugu Dolenjske in v Celju. Zadnje dni meseca se je začel prvi vročinski val poletja 2018.

Julija se je večji del mesca nadaljeval tip vremena s pogostimi krajevnimi nevihtami, zato so bile padavine krajevno in časovno razporejene zelo neenakomerno. Največ jih je bilo na Dolenjskem, ponekod je padlo nad 200 mm dežja. Med območja z obilnejšimi padavinami spada tudi osrednja Slovenija in del jugozahodne Štajerske. Območja s skromnimi padavinami so bila večinoma na zahodu, severu in jugu države. Najmanj dežja, pod 60 mm, je padlo v delu Julijskih Alp, okolici Lesc in na Obali. V Portorožu so namerili le 36 mm. V Novem mestu so zabeležili tretjo največjo julijsko količino padavin (227 mm), na Kredarici pa je bil julij z 61 mm najbolj skromen s padavinami.

V primerjavi z dolgoletnim povprečjem je padavin primanjkovalo na Obali, v delu Notranjske in na Kočevskem, Goriškem in Trnovski planoti ter v razmeroma širokem pasu na severu Slovenije. Med 40 in 70 % dolgoletnega povprečja padavin je bilo na severozahodu Slovenije in v delu Kamniško-Savinjskih Alp ter manjšem delu Koroške. Največji primanjkljaj je bil na območju Julijskih Alp, kjer niso dosegli niti dveh petin običajnih julijskih padavin. V Trenti, na Kredarici in v Lescah ni padlo niti 30 % toliko dežja kot v dolgoletnem povprečju. Padavine so za več kot 30 % presegle dolgoletno povprečje v Ljubljani, na Dolenjskem, v jugozahodnem delu Štajerske, delu Slovenske Istre, od tam je nadpovprečno namočeno območje segalo tudi nad del Notranjske. Največji presežek je bil na širšem območju Novega mesta, kjer je bilo preseženo dvakratno dolgoletno povprečje.

Osončenost je bila v pretežnem delu države podpovprečna. V delu zahodne Slovenije in od tam nad osrednji del države je bil zaostanek za običajno osončenostjo večji od desetine. Na dobri polovici ozemlja je bil primanjkljaj manjši od desetine dolgoletnega povprečja. Malo je bilo krajev, kjer so imeli več sončnega vremena kot običajno. Na Koroškem so dolgoletno povprečje presegli za nekaj %, v Prekmurju pa skoraj za desetino. Najmanj sončnega vremena je bilo v visokogorju, največ pa na Obali.

Že četrti julij zapored na Kredarici ni bilo snežne odeje.

Avgust 2018

Avgust je bil v pretežnem delu države 2 do 2,5 °C toplejši kot v dolgoletnem povprečju, le na nekaj manjših območjih na zahodu in severovzhodu je bil presežek nekoliko večji. Vročih dni je bilo

nadpovprečno veliko, razen po nižinah Primorske jih je bilo avgusta več kot v juniju in juliju skupaj. Največ jih je bilo v Biljah (26) in na Obali (23). Izrazita je bila kratkotrajna ohladitev med 25. in 27. avgustom. Rekordno visoko se temperatura v avgustu 2018 ni povzpela.

Največ padavin, in sicer nad 280 mm, je bilo v manjšem delu Posočja. V Kobaridu jih je padlo kar 318 mm. Nad 200 mm dežja je padlo v Posočju, manjšem delu Notranjske, Ljubljani z okolico in ponekod v gorah na severu države. Najmanj dežja je bilo na severovzhodu Slovenije, kjer je večinoma padlo manj kot 70 mm, v Velikih Dolencih so namerili le 36 mm dežja.

V primerjavi z dolgoletnim povprečjem je padavin v dobri polovici Slovenije primanjkovalo, najbolj na skrajnem severovzhodu države. V Velikih Dolencih je padlo le 39 % dolgoletnega povprečja dežja. Primanjkljaj nad 20 % je bil še na območju Celja in Zasavja ter vzhodu Bele krajine, v manjšem delu Gorenjske in Biljah. Največji presežek padavin nad dolgoletnim povprečjem je bil v Ljubljani z ožjo okolico, v Črni vasi je padlo 177 % dolgoletnega povprečja, v Ljubljani pa 162 %. Tudi Logatec, manjši del Posočja in del Slovenske Istre so bili v primerjavi z dolgoletnim povprečjem dobro namočeni, dolgoletno povprečje so presegli za več kot petino.

V Julijskih Alpah je bilo sončnega vremena manj kot običajno. Na Kredarici je bilo 156 ur sončnega vremena, kar je le 89 % dolgoletnega povprečja. Drugod je bilo sončnega vremena več kot običajno, na zahodu Slovenije je bil presežek večinoma do desetine dolgoletnega povprečja, tako je bilo tudi v večjem delu južne Slovenije. Največ sončnega vremena je bilo na Obali, v Portorožu je sonce sijalo 332 ur, kar je desetino več kot običajno. V več kot polovici Slovenije je bilo 10 do 20 % bolj sončno kot običajno, v delu Štajerske pa je odklon dosegel 21 %.

Tudi najvišje gore so bile avgusta brez snežne odeje.

September 2018

Septembra 2018 je bil povprečen temperaturni presežek za območje Slovenije 1,6 °C, v državnem povprečju je padlo le tri četrtine toliko padavin kot v povprečju obdobja 1981–2010, sončnega vremena pa je bilo za petino več kot običajno. September 2018 je bil pravo nasprotje hladnega, sivega in deževnega septembra 2017, saj je bilo občutno topleje od dolgoletnega povprečja. Najmanjši presežek je bil v Beli krajini in Kočevju, kjer je bil odklon med 0,5 in 1 °C, velika večina Slovenije pa je bila 1 do 2 °C toplejša kot običajno, največji presežek pa je bil na Goriškem, Trnovski planoti, Goriških Brdih in višjih legah Julijskih Alp, kjer so dolgoletno povprečje presegli za 2 do 2,5 °C. Temperatura se je nad 30 °C povzpela po nižinah Primorske, v Ljubljani in Beli krajini.

Večinoma je bilo od 10 do 30 % več sončnega vremena kot običajno. Za tretjino so dolgoletno povprečje presegli v Goriških Brdih. Blizu dolgoletnemu povprečju je bila osončenost v sredogorju, v visokogorju pa je bilo sončnega vremena za desetino manj kot v povprečju obdobja 1981–2010, na Kredarici je sonce sijalo 11 % manj časa kot običajno. Najmanj sončnega vremena je bilo na Kredarici, in sicer le 132 ur, največ pa na Goriškem (252 ur) in Obali (274 ur).

Padavine so bile porazdeljene neenakomerno, najmanj jih je bilo na Obali, v delih Štajerske in Prekmurja. Na kar nekaj merilnih postajah so namerili od 40 do 50 mm. Največ dežja je bilo v hribovitem svetu zahodne in severne Slovenije. Na Kredarici in Rutu je padlo 200 mm dežja, v Podlipju pa 292 mm. Padavine so v veliki večini Slovenije zaostajale za dolgoletnim povprečjem. V večjem delu zahodne Slovenije, delu Notranjske, v Zasavju in delu Štajerske ter Lendavi ni padlo niti 70 % dolgoletnega povprečja. V Opatjem selu je padla komaj tretjina običajnega dežja, le do 40 % je padlo tudi v Morskem, na Bizeljskem, v Ligu, na Zbelovski Gori, v Vedrijanu, Mariboru in Portorožu. Na Koroškem in v nekaj manjših območjih so padavine presegle dolgoletno povprečje.

V visokogorju so bila tla septembra kopna.

Oktober 2018

Oktober nas je razvajal z obilico sončnega in toplega vremena, ob koncu meseca pa je topel in vlažen jugozahodni veter iznad Sredozemlja prinesel obilne padavine predvsem na severozahod države.

V državnem povprečju je bil 2,1 °C toplejši kot v povprečju obdobja 1981–2010 in bolj sončen kot običajno, v državnem povprečju kar za 20 %. Padavin je primanjkovalo, v državnem povprečju je padlo le 82 % povprečnih padavin obdobja 1981–2010. Izstopale so vremenske razmere v dneh od 27. do 30. oktobra. Neurja v obliki močnih nalivev in močnega vetra so v številnih občinah povzročila težave ali gmotno škodo.

Z izjemo visokogorja (na Kredarici so dolgoletno povprečje presegli le za 0,8 °C) je odklon presegel 1 °C. Velika večina ozemlja je bila 1,5 do 2,5 °C toplejša kot običajno. Največji presežek nad dolgoletnim povprečjem je bil na Krasu in na skrajnem severovzhodu Slovenije, kjer je bilo do 3 °C topleje kot v povprečju obdobja 1981–2010.

Padavine so bile porazdeljene zelo neenakomerno. Največ jih je bilo na severozahodu Slovenije, kjer so mestoma presegle 500 mm. K tako obilnim padavinam v gorskem svetu na severozahodu Slovenije so največ prispevali nalive ob padavinskem obdobju ob koncu meseca. V Soči so namerili 536 mm padavin. Med bolj namočena spadajo tudi območje okoli Snežnika, zahodne in osrednje Karavanke. Najbolj skromne so bile padavine na severovzhodu Slovenije, kjer večinoma ni padlo niti 30 mm.

Padavine so opazno presegle dolgoletno povprečje na treh območjih. Največji so bili presežki na severozahodu države, v Ratečah je padlo 206 % toliko padavin kot v dolgoletnem povprečju in v Kranjski Gori 187 %. Drugo območje s pomembnim presežkom padavin je bilo na jugozahodu Slovenije v Čičariji, Brkinih in povodju reke Reke, kjer so se padavine približale 180 % dolgoletnega povprečja. Tretje območje z opaznim presežkom je bilo na Jezerskem z okolico, kjer je padlo do 160 % toliko padavin kot v povprečju obdobja 1981–2010. Na večini ozemlja so padavine zaostajale za dolgoletnim povprečjem, na severovzhodu Slovenije niso dosegle niti dveh petin dolgoletnega povprečja. V Velikih Dolencih in Martinju so padavine dosegle le četrtno dolgoletnega povprečja.

Razen v visokogorju je bil oktober 2018 bolj sončen kot v dolgoletnem povprečju. Za 30 do 40 % so dolgoletno povprečje presegli v Sromljah, na Letališču ER Maribor, Murski Soboti in Lavrovcu. V pretežnem delu države je bil presežek od 10 do 30 %, najmanjši pa je bil na severozahodu države. V Ratečah je sonce sijalo toliko časa kot običajno, na Kredarici pa so za dolgoletnim povprečjem obdobja 1981–2010 zaostali za 4 %.

November 2018

V državnem povprečju je bil november 2,2 °C toplejši od povprečja obdobja 1981–2010, padavine so dosegle le 78 % dolgoletnega povprečja in tudi sončnega vremena je v primerjavi z običajno osončenostjo primanjkovalo, saj ga je bilo le 71 % toliko kot v povprečju obdobja 1981–2010.

Najmanjši temperaturni odklon je bil v visokogorju in ponekod na Dolenjskem ter v Ilirski Bistrici, kjer je bilo 1 do 2 °C topleje kot običajno. Velika večina ozemlja je bila 2 do 3 °C toplejša kot v dolgoletnem povprečju, nekaj merilnih mest po nižinah na severu države pa je poročalo o odklonu 3,1 °C.

V Julijskih Alpah so padavine ponekod presegle 250 mm, na manjšem območju tudi 300 mm. V Kobaridu so namerili 320 mm, med 290 in 300 mm pa v Bovcu in Breginju. Nad 200 mm je padlo tudi na Trnovski planoti, manjšem delu Krasa in ponekod na jugu Notranjske. V veliki večini ozemlja je padlo do 150 mm. Najbolj skromne so bile padavine na Štajerskem, Koroškem in v Prekmurju, kjer večinoma niso presegli 80 mm, ponekod pa ni padlo niti 50 mm padavin.

V Posočju, Goriških Brdih, Krasu in delu Notranjske so padavine nekoliko presegle dolgoletno povprečje, a presežek ni dosegel petine povprečja obdobja 1981–2010. V pretežnem delu Slovenije so padavine zaostajale za dolgoletnim povprečjem. V dobri polovici države so padle vsaj štiri petine dolgoletnega povprečja padavin. Največji primanjkljaj je bil v delu Štajerske in Koroške, kjer je padlo do 60 % dolgoletnega povprečja. V Slovenj Gradcu in Mislinji sta padli le dve petini dolgoletnega povprečja novembrskih padavin.

Sončnega vremena je v primerjavi z dolgoletnim povprečjem povsod primanjkovalo. Dolgoletnemu povprečju so se najbolj približali v Biljah in Murski Soboti, kjer je bil primanjkljaj le okoli 5 %. Med 80 in 90 % dolgoletnega povprečja je osončenost dosegla v Vedrijanu, Postojni, Sromljah, na Svetem Florjanu, v Mariboru in na Obali. Na Kredarici je bilo sončnega vremena le 68 % toliko kot običajno. Najbolj so za običajno osončenostjo zaostajali na merilnem mestu Na Stanu (50 %) in v Lavrovcu (38 %).

Novembra 2018 je sneg na Kredarici prekrival tla 19 dni, debelina pa je dosegla le 42 cm. 20. novembra so tudi ponekod po nižinah poročali o tanki snežni odeji.

December 2018

V državnem povprečju je bil zadnji mesec leta 0,9 °C toplejši od povprečja primerjalnega obdobja, padavin je močno primanjkovalo, saj je padlo le 23 % dolgoletnega povprečja decembrskih padavin, sonce pa je sijalo 104 % toliko časa kot v povprečju primerjalnega obdobja.

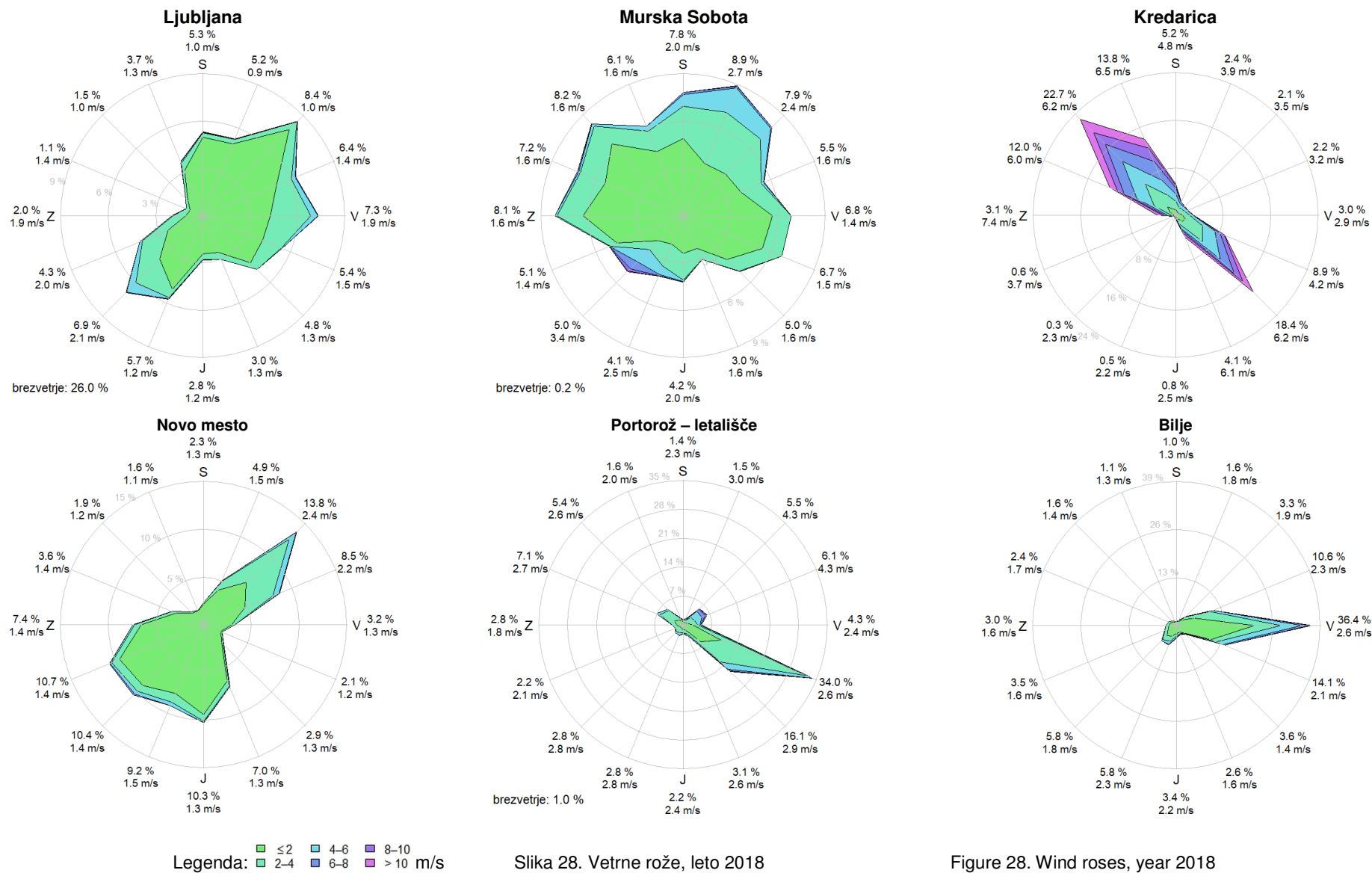
Razen na Goriškem in Obali, kjer je bilo 0,2 °C hladneje od dolgoletnega povprečja, je bil december nadpovprečno topel. Večina odklonov je bila med 0,5 in 1,5 °C, le v sredogorju je bil odklon nekoliko večji kot v nižini in visokogorju, saj so običajno decembrsko temperaturo presegli za 1,5 do 2 °C.

Decembra 2018 so bile padavine skromne. Največ jih je bilo na območju od Čavna proti jugu vse do meje s Hrvaško ter ponekod na Notranjskem, kjer so namerili nad 75 mm padavin. Na območju, ki je segalo od severozahoda države prek Ljubljanske kotline, dela Notranjske, nad Štajersko in Prekmurje je padlo manj kot 20 mm padavin, ponekod so namerili le 5 mm.

Na večjem delu severne polovice Slovenije je padla manj kot tretjina dolgoletnega povprečja padavin. V Trenti, delu Gorenjske in ponekod na Koroškem ni padla niti desetina dolgoletnega povprečja decembrskih padavin. Na Krasu, v delu Notranjske in manjšem delu Dolenjske ter zahodni Beli krajini je padlo od dve do tri petine dolgoletnega povprečja padavin.

Decembra so bila tako območja z nadpovprečno veliko sončnega vremena kot tudi območja z opaznim primanjkljajem osončenosti glede na dolgoletno povprečje. Za dolgoletnim povprečjem so zaostajali na jugozahodu Slovenije, na Trnovski planoti, v hribovitem svetu Notranjske, na alpskih vrhovih in v Karavankah ter na Goriškem v Prekmurju. Največji presežki nad dolgoletnim povprečjem so bili na Dolenjskem (v Novem mestu so dolgoletno povprečje presegli za četrtno) in Beli krajini ter na Celjskem, kjer je bilo za petino več sončnega vremena kot običajno. Največ sončnega vremena je bilo v Goriških Brdih, kjer je sonce sijalo 111 ur. Med 50 in 60 ur sončnega vremena je bilo v Šmarati, Ratečah, Mariboru in Ljubljani.

Razen na Obali, Goriškem in v Ljubljani je decembra 2018 snežna odeja prekrivala tudi nižine, in sicer od 2 do 8 dni, a je bila debelina skromna. Na Kredarici je največja debelina snežne odeje dosegla 40 cm, kar je bistveno manj od dolgoletnega povprečja.



Slika 28. Vetrne rože, leto 2018

Figure 28. Wind roses, year 2018

Preglednica 2. Letni meteorološki podatki, leto 2018
Table 2. Annual meteorological data, year 2018

Postaja	Temperatura										Sonce		Oblačnost			Padavine in pojavi								Tlak	
	NV	TS	TOD	TX	TM	TAX	TAM	SM	SX	OBS	RO	PO	SO	SJ	RR	RP	SD	SN	SG	SS	SSX	P	PP		
Kredarica	2513	0,2	1,2	3,2	−2,2	17,4	−27,2	196	0	1442	82	6,3	114	31	1740	85	140	43	212	223	560	748,9	5,5		
Rateče–Planica	864	7,9	1,3	14,1	3,1	31,8	−21,1	129	56	1790	94				1504	103	120	35	20	108	85				
Bilje pri N. Gorici	55	14,0	1,6	20,0	9,0	36,5	−8,0	51	134	2252	102	5,1	116	98	1108	81	106	43	20	0	0				
Letališče Portorož	2	14,8	1,6	20,2	10,4	35,4	−5,9	31	138	2413	102	5,1	94	70	806	83	87	51	5	1	0	1014,9	13,0		
Vojsko	1067	8,0	1,6	12,1	4,8	28,0	−18,5	108	19			6,1	117	34	2189	96	136	38	76	94	120				
Postojna	533	10,9	1,6	16,2	6,4	32,9	−15,5	86	95	1946	99	6,2	128	42	1427	95	127	56	44	49	41				
Kočevje	467	10,1	1,4	16,2	5,4	33,5	−21,0	100	90			7,0	167	26	1485	103	125	34	100	60	66				
Ljubljana	299	12,5	1,6	17,3	8,4	34,6	−12,7	57	109	1898	98	6,6	120	23	1377	101	110	45	90	41	27	981,5	11,9		
Bizeljsko	175	12,1	1,6	17,8	7,2	33,7	−15,7	77	113			5,7	106	56	810	79	101	45	101	35	19				
Črnomelj	157	12,2	1,6	18,0	7,1	34,0	−16,0	73	117			6,3	131	47	1261	98	119	45	49	49	57				
Celje	242	11,2	1,4	17,4	6,3	33,3	−21,6	91	107	1920	101				1093	98	99	29		45	34				
Letališče Maribor	264	11,7	1,7	17,1	7,0	33,5	−20,3	90	102	2018	103	6,3	110	37	926	99	99	41	34	48	26				
Slovenj Gradec	444	10,2	1,7	16,0	5,4	32,5	−20,6	114	92	1904	101	6,2	131	48	882	73	97	30	43	55	28				
Murska Sobota	187	11,8	1,7	17,3	7,0	34,0	−19,1	89	110	2117	107	5,5	111	74	786	98	92	21		56	17				

LEGENDA:

NV – nadmorska višina (m)
TS – povprečna temperatura zraka (°C)
TOD – temperaturni odklon od povprečja (°C)
TX – povprečni temperaturni maksimum (°C)
TM – povprečni temperaturni minimum (°C)
TAX – absolutni temperaturni maksimum (°C)
TAM – absolutni temperaturni minimum (°C)
SM – število dni z minimalno temperaturo < 0 °C

SX – število dni z maksimalno temperaturo ≥ 25 °C
OBS – število ur sončnega obsevanja
RO – sončno obsevanje v % od povprečja
PO – povprečna oblačnost (v desetinah)
SO – število oblačnih dni
SJ – število jasnih dni
RR – višina padavin (mm)
RP – višina padavin v % od povprečja

SD – število dni s padavinami ≥ 1,0 mm
SN – število dni z nevihtami
SG – število dni z meglo
SS – število dni s snežno odejo ob 7. uri (sončni čas)
SSX – maksimalna višina snežne odeje (cm)
P – povprečni zračni tlak (hPa)
PP – povprečni tlak vodne pare (hPa)

Abbreviations in the Table 2:

NV	– altitude above the mean sea level (m)	PO	– mean cloud amount (in tenth)
TS	– mean monthly air temperature (°C)	SO	– number of cloudy days
TOD	– temperature anomaly (°C)	SJ	– number of clear days
TX	– mean daily temperature maximum for a month (°C)	RR	– total amount of precipitation (mm)
TM	– mean daily temperature minimum for a month (°C)	RP	– % of the normal amount of precipitation
TAX	– absolute monthly temperature maximum (°C)	SD	– number of days with precipitation ≥ 1 mm
DT	– day in the month	SN	– number of days with thunderstorm and thunder
TAM	– absolute monthly temperature minimum (°C)	SG	– number of days with fog
SM	– number of days with min. air temperature < 0 °C	SS	– number of days with snow cover at 7 a. m.
SX	– number of days with max. air temperature ≥ 25 °C	SSX	– maximum snow cover depth (cm)
OBS	– bright sunshine duration in hours	P	– average pressure (hPa)
RO	– % of the normal bright sunshine duration	PP	– average vapor pressure (hPa)

V preglednicah in slikah so uporabljeni podatki merilne mreže Agencije RS za okolje, vključeni so podatki izmerjeni s klasičnimi merilniki in samodejnimi merilnimi postajami. Pri temperaturi, trajanju sončnega obsevanja in padavinah opažamo občasno manjša odstopanja med klasičnimi in samodejnimi meritvami, kar je tudi razlog, da se za isto merilno mesto lahko podatek za isto spremenljivko nekoliko razlikuje. V primeru, da so bile meritve na samodejni merilni postaji prekinjene, so podatki interpolirani, kar prav tako lahko vnaša razlike med vrednostmi iz različnih virov podatkov.

SUMMARY

The year 2018 was the second warmest in Slovenia. The mean annual temperature in Slovenia was 1.5 °C above the average of the period 1981–2010. The temperature deviation in the lowland was between 1.4 and 2 °C, in the mountains somewhat less, in Kredarica only 1.2 °C. The year 2018 was already the eighth consecutive year with a temperature above the average of the period 1981–2010.

In the national average, precipitation in 2018 reached 96 % of the long-term average. Annual precipitation was within the usual variability. At most measuring points, the deviation from the long-term average did not exceed ± 15 %. The period from May to July was marked by convective precipitation, so the local differences were large both in quantity and in comparison with the long-term average. It is noticeable that the precipitation was scarce in the area from the Kras towards the Julijske Alpe and in some places in Koroška. Precipitation reached four-fifths of the long-term average on the Coast, the Vipava Valley and the Brda. In general, negative deviations were more frequent and greater than the excess of precipitation relative to the long-term average. The long-term average of rainfall was exceeded in Brkini, Grintovci, Gorjanci and south part of Pomurje.

In the national average, in 2018 the sun shone 99 % as much as the average of the period 1981–2010, but of course, there were considerable local differences. The sunny weather was more than a long-term average in the lowlands, with the biggest deficit in high mountains, Kredarica reported a deficit of as much as 18 %. Otherwise, the deviations ranged within ± 10 %, and most deviations did not exceed ± 5 %.

On Kredarica, the maximum thickness of the snow cover was 560 cm, measured on 1 April. Due to the warm weather a fairly rapid melting followed and in the middle of June snow cover on Kredarica was already completely melted. They reported 223 days with a snow blanket, which is the second smallest number of days with snow cover. With the exception of Primorje, snow was also observed in the lowlands. January, November and December were very modest with snow cover, but in February and March snow was abundant.